

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 49
Gruodžio - December 11, 1981 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Arabų lygos valstybių konferencija, negalėjusi susitarti dėl vieningos arabų politikos Izraelio reikalais, suiro nieko nenu-tarusi. Karingom arabų valsty-bėm, kaip Libija, Sirija ir kt., buvo nepriimtinas Saudi Arabijos planas taikai Art. Rytuose pasiekti, o Saudi Arabija nesu-tiko atsakyti nuo savo plano.

Izraelio ministerių kabinetas kuriam laikui atidėjo savo spren-dimą dėl priėmimo į Sinajaus taikos priežiūros dalinius Brita-nijos, Prancūzijos, Italijos ir Olandijos kariuomenės dalinių. Izraelis yra nepatenkintas tų valstybių pareiškimais dėl palestiniečių autonomijos.

Britanijos parlamento papil-domus rinkimus laimėjo naujos socialdemokratų partijos steigė-ja Shirley Williams.

Ispanija formaliai paprašė pri-imti ją į Nato sąjungą.

Lenkijos komunistų partijos politinis biuras patarė vyriausy-bei pasirūpinti, kad parlamentas išleistų įstatymą, draudžiantį streikus ir suvaržantį Solidarumo unijai suteiktas laisves.

Ženevoj prasidėjo derybos tarp JAV ir Sov. S-gos dėl vidutinės tolinės branduolinių raketų Europoj sumažinimo. JAV delegacijos pirmininku yra Paul H. Nitze. Derybininkai susitarė nieko apie pasitarimus neskelbti.

Honduro civilinio prezidento rinkimus laimėjo liberalų parti-jos vadas, gydytojas Roberto Su-azo Cordova.

Izraelio armija okupuotam va-kariniam Jordano krante sulaukė 50 žydų, demonstravusių prieš arabų Bir Zeit universiteto už-darymą ir arabų namų išsprog-dinimą.

JAV ir Izraelis pasirašė susita-rimą dėl šių valstybių strategi-nio bendradarbiavimo prieš Sov. S-gos užmačias Art. Rytuose su-stiprinimo, bet tai nėra savitar-pinės pagalbos sutartis. Esą JAV tokį susitarimą pasirašytų ir su nuosaikiom arabų valstybėm.

Lenkijos policija įsiveržė į Varšuvos gaisrininkų akademijos kadetų rūmus ir išsklaidė kade-tus, ten kelias dienas protesta-vusius prieš akademijos priklaus-ymą vidaus reikalų ministerijai. Kadetai buvo iš anksto nuspre-n-dę nesipriešinti. Solidarumo unija dėl to paskelbė streiko pavojų.

JT priėmė rezoliuciją, pagal kurią JT sesijos pradžios diena, t.y. trečias rugsėjo antradienis, bus vadinama tarptautinės taikos diena.

JAV gynybos sekr. pavaduoto-jas Richard N. Perle pareiškė, kad Ženevos derybose dėl vidutinės tolinės branduolinių raketų sumažinimo Europoj JAV turi tik vieną prezidento Reaga-no prieš kurį laiką padarytą siū-lymą — neišdėstyti Europoj naujų raketų, jei Sov. S-ga iš-montuos savąsias SS raketas, ir jokių nuolaidų dėl to nedarys.

Estijos kovotojų už laisvę Talino darbininkam ir tarnauto-jam atsišaukimu paskleistas ra-ginimas, protestuojant prieš so-vietų okupaciją, paskelbti gruodžio 1 d. 30 min. streiką pa-gal Vakarų žurnalistų praneši-mus jokio atgarsio nesusilaukęs.

Japonijos min. pirmininkas Zenko Suzuki perorganizavo ministerių kabinetą, pakeis-damas net 15 ministerių.

N. Zelandijos parlamento rin-kimuose min. pirmininko Rob-ert D. Muldoons partija išrin-ko tik 46 atstovus ir 92 narių parlamente neteko daugumos.

PROKURORE, KUR JŪSŲ TIESA?

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 48

Inž. V. Vaičiūno teismas

Toliau LKB Kronikos 48 nu-meris aprašo, kaip buvo suim-tas, tardytas ir nuteistas inž. Vy-tautas Vaičiūnas.

Tuo pačiu laiku, kai Vilniu-je buvo teisiamas Mečislovas Ju-revičius, už maldininkų kelionių organizavimą į Šiluvą, už tą patį dalyką inž. Vytautas Vaičiūnas buvo teisiamas Širvintose.

Kas tas inž. Vytautas Vaičiūnas Inž. Vytautas Vaičiūnas gimė 1930 kovo 9 Tupikių kaime, Žvirgzdaičių valsčiuje, Šakių apskrityje (netoli Kudirkos Nau-miesčio). Gimė bežemio valstiečio šeimoje.

Anksti mirė motina. Jau būda-mas 10 metų, išėjo tarnauti pas ūkininką. Mokėsi Vytėnuose berniukų auklėjimo mokykloje. Sovietinei valdžiai uždarius mo-kyklą, mokėsi Šlapaberžyje.

Karinę tarnybą atliko Novisl-ko mieste. 1957 grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti "Nemuno" ga-mykloje. 1961 įstojo į Kauno Po-litechnikumo vakarinį kursą. Jį baigęs, mokslą tęsė Kauno Poli-technikos Institute. Elektros in-žinieriaus diplomą įsigijo 1977. Dirbo Kauno Paleidimo-derini-mo darbų valdyboje.

Kovotojas už žmogaus teises Būdamas giliai religingas, jis anksti įsijungė į aktyvius kovoto-jus dėl žmogaus teisių. Jis pa-rašė Komunistų Partijos Centro Komitetui platų laišką, kuriame gina maldininkų keliones į Šilu-vą. Laiškas buvo paskelbtas LKB Kronikų 47 numeryje. (Darbininke jis buvo prisimintas 46 nr.)

Jis įsijungė ir Lietuvos Hel-sinkio grupę. O tokius žmones saugumiečiai nori kuo greičiau izoliuoti ir visai sulikviduoti.

Suėmimas

Vytautas Vaičiūnas buvo su-intas 1981 kovo 25. Namuose padarė kratą. Vėliau žmoną vi-

saip vertė ir gundė, kad ji kalbė-tų pagal saugumiečių instrukci-jas, nes tada jie suimtąjį palei-sią.

Suimtojo nepaleido. Jam su-daryta byla už viešosios tvarkos pažeidimą.

Protestas dėl suėmimo

Tikinčiųjų Teisėm Ginti kata-likų komitetas balandžio 23 pa-siuntė pareiškimą Lietuvos KP CK ir protestavo prieš Vytauto Vaičiūno ir Mečislovo Jurevičiaus suėmimą. Į jo protestą val-džia nieko neatsakė.

Teismas Širvintose

M. Jurevičiaus ir V. Vaičiū-no teismų nesujungė, nes tai būtų per daug atkreipę dė-mesį. O gal bijojo kokių de-monstracijų, kokių išsišokimų.

Is Vilniaus buvo atvežti kai kurie liudininkai, kad jie čia liu-dytų prieš Vaičiūną.

Teisiamojai žmonai buvo pra-nešta, kad Vilniuje jis būsiąs tei-siamas. Atvykusi į Vilnių, turė-jo nemaža vargti, kol paaiškėjo, kad jis bus teisiamas Širvinto-se.

Į salę įleidžiami tik saugumo darbuotojai

Birželio 25 Širvintų Liaudies teismo būstinė buvo apgulta milicijos ir saugumiečių. Į tei-mo salę įleido tik saugumo darbuotojus, partijos patikėtinius. Neįleido nei teisiamojų draugų, nei tikinčiųjų. Jo žmoną įleido tik vieną, be palydovių.

Liudininkai buvo parinkti tik tokie, kurie jiems buvo reikalingi ir naudingi, ištikimi partijos žmonės.

Kaltinimas

Jis buvo kaltinamas, kad su-rengęs maldininkų kelionę iš Tytuvėnų į Šiluvą ir taip pažei-dęs viešąjį judėjimą. Jis net pats su raudona vėliavėle sustabdęs dvi kitas mašinas ir praleidęs procesiia.

Jis atsakė, kad eisenos neor-ganizavo. Neturįs tam gabumų ir priemonių. Kratos metu neras-ta jokios medžiagos, kuri liu-dytų apie eisenos organizavimą. Kiekvienas, kas tiki, jokių ra-ginimų neklauso, pats žino be jo-kių raginimų, kada ir kur jam reikia eiti melstis.

Jis prisipažino, kad sakęs ka-lbą šventoriuje, aiškindamas jiems, kad šios eisenos tikslas esąs maldavimas Švč. Mergelės padėti mum nublaivinti ir nu-skaidrinti Lietuvą. Raginęs tiki-nčiusius drąsiai melstis, giedoti ir nieko nebijoti.

Ir savo kalbą baigė, kad pro-kuroro kalba pasaulio akyse jam garbės neatneš!

Teismo sprendimas paskelb-tas birželio 26. Nuteistas 2,5 metų pataisos darbams, bausmę atliekant bendro režimo lageryje.

Aikštėje meldėsi

Į salę, net ir į koridorių ne-įleido draugų, pažįstamų. Jie su-stoję aikštėje prie teismo pasta-tų.

Atvažiuodavo kunigai, šiaip jaunimas. Ir jie sustoję saulėje, nežiūrėdami, kaip saugumiečiai į juos žiūri, viešai kalbėda-vo rožančių, jausdamiesi maldo-je su teisiamauju.

(Bus daugiau)

Gibraltare registruotas Globe Asimi tanklaivis su 20,000 tonų aliejaus prie Klaipėdos uosto už-plaukė ant seklumos ir perlūžo. Ištekėjusiam aliejui suvalyti bu-vo mobilizuoti apylinkės gyven-tojai.

Lenkijoj dėl studentų streikų buvo uždaryta 2/3 Lenkijos uni-versitetų ir keliolika vidurinių mokyklų.

Tarp Irako ir Irano kariuomė-nių Kuzistano provincijoj įvyko smarkios kautynės, per kurias abi pusės turėjo didelių nuo-stolių.

Gruodžio 1 prieš Jungtines Tautas New Yorke buvo demonstracijos ryšium su skelbtu streiku Pabaltijo valstybėse. Nuotr. L. Tamošaitis

LIETUVOS BYLA PAMINĖTA JUNGTYNĖSE TAUTOSE

Spalio 9 d. JAV-ių atstovas Trečiame Jungtinių Tautų Komitete, Carl Gershman, pasakė įspūdingą kalbą, kurioje jis pa-brėžė tikro tautų apsisprendimo teisę. Savo kalboje jis paminėjo ir Lietuvą. Gershman sugretino Wilsono ir Lenino požiūrį į tautų apsisprendimą ir pacticavo ištrauką iš Adlai Stevensonso kalbos, kurioje pastarasis 1961-

ais metais kritikavo Maskvos įvykdytą kaimyninių tautų, įskaitant ir Lietuvos, "koloni-jinį pavergimą". Gershman pa-vadinavo Sovietų Sąjungą "pasau-lio paskutine imperija", ir kal-bėjo apie pabaltiečių "teisėtą kovą už laisvą apsisprendimą", kurioje žuvo estų patriotas Juri Kuk. JAV-ių atstovas taip pat paminėjo Hitlerio-Stalino pak-

tą. Sovietų ir satelitinės dele-gacijos Gersimano kalbą pa-smarkė. Sovietų delegatas V.V. Bykov pasipiktinęs pareiškė, jog "tautų teisė išsilaisvinti visad buvo sovietinės valstybės kerti-nis akmuo". Savo atsakyme Gershman nurodė, kad sovieti-nės respublikos negali atsiskir-ti nuo Maskvos, nors formaliai jos ir turi tą teisę. Gershman, vienas amerikiečių socialde-mokratų partijos vadų, yra gerai susipažinęs su Pabaltijo byla. (Elta)

JAV KONGRESO LEIDINYS APIE DISIDENTIZMĄ LIETUVOJE

Washingtonė išėjo JAV Kong-reso leidinys, "Religinis ir tau-tinis disidentizmas Lietuvoje", kuriame aprašomi Europos Sau-gumo ir Bendradarbiavimo Ko-misijos šių metų rugpjūčio mė-nesį praveisti apklausinėjimai apie Helsinkio susitarimų vyk-dymą Lietuvoje. Leidinyje ran-dame Vlado Šakalio, kun. Ka-zimiero Pugevičiaus ir Rimo Česonio pasisakymus. Taip pat spausdinami Amerikos lietuvių organizacijų pareiškimai. Apie padėtį Lietuvoje pasisako JAV Valstybės departamento bei Kongreso atstovai. Pateikiamas Lietuvos pogrindžio leidinių są-rašas, aprašomas Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetas ir Lie-tuvos Helsinkio Grupė. Ypač daug dėmesio skiriama Vytautui Skuodžiui, kurio Chicagoje iš-rašytų gimimo metrikų nuotrau-ka užpildo paskutinį leidinio puslapį.

Valstybės departamento pa-reiškime rašoma, kad žmogaus teisių padėtis Pabaltije šiemet pablogėjo. Ypač pabrėžiamas Lietuvos Helsinkio Grupės narių persekiojimas. Pareiški-mas baigiasi šiais žodžiais: "Valstybės departamentas ir toliau stebės žmogaus teisių pa-dėtį Lietuvoje ir kitose Pabal-tijo šalyse ir vis mėgins viso-kiais būdais palengvinti kančias tų asmenų, kurie persekiojami ir kalinami už tai, kad jie gina Helsinkio Baigiminiame Akte aptartas žmogaus teises ir pa-grindines laisves".

Kongreso leidinyje išspaus-dintas ir VLIKO pirmininko dr. K. Bobelio pareiškimas.

PUOLA IŠEIVIŲ POLITINĘ VEIKLĄ

Amerika pasuko į "kryžiaus žygį" prieš Sovietų Sąjungą. Taip Komunisto (1981, Nr. 9) mėnraštyje išspausdintame straipsnyje "Klastotojai" tvirtina I. Lempertas, kuris piktinasi, kad Amerikos "imperialis-tams... pagal savo sugebėjimus ir jėgas stengiasi įtkiti ir anti-komunistai iš Lietuvos emigran-tų tarpo... Jie siuntinėja 'memorandumus', skelbia straips-nius, knygas, šmeiždami Tarybų Sąjungą. Į Madridą specialiai buvo atvykusi triukšminga gru-pelė antitarybininkų, bandžiu-sių nuodėti tarptautinių derybų atmosferą".

Lempertas taip pat mini "su-modernintą strategiją". Jei "an-titarybininkai... pamini kokį mūsų pasiekimą, visuomet jį

kuriame jis rašo, kad "padė-čiai okupuotoje Lietuvoje apa-tarti nepakanka 'disidentizmo' termino. Ten opozicijos ir pasi-priešinimo sąjūdis yra visos tau-tos masto ir apima visą galimy-bių skalę. Lietuviai žino, kad jie savita tauta, didžiuojasi sa-vo ilgalaikė valstybingumo tra-dicija ir tebesitiki susigrąžinti savo nepriklausomybę".

Dr. Bobelis primena, kad Lie-tuvos pogrindžio spauda yra, pagal gyventojų skaičių, pati gausiausia visoje Sovietų Sąjun-gos kontroliuojamoje Europos dalyje. Kova už religijos laisvę yra svarbi lietuvių tautinės re-zistencijos dalis. Taip pat svar-bi kova prieš "kultūrinį geno-cidą" — Maskvos sistemingas pastangas paversti lietuvių tauti-nę kultūrą svetima mišrūne. Maskvinės politikos ginklai yra "cenzūra, izoliacija, neapykan-ta užsienio kultūrai bei rusi-fikacija".

"Lietuvos ir lietuvių neįma-noma suprasti, jei į juos žiū-rėsime kaip į 'Tarybų Sąjungos dalelę' ar 'etninę mažumą Ru-sijoje'. Lietuvą reikia vertinti visos Rytų Europos kontekste, kaip valstybę, kurios laisvę ir nepriklausomybę tik laikinai pertraukė neteisėta okupacija ir įjungimas į Sovietų Sąjungą. Lietuvos pogrindžio spaudos gyvybingumas panašus, kaip Čekoslovakijoje; jos ginkluotos rezistencijos pasireiškimai iš-šaukia palyginimą su Vengrija; o visos tautos remiamas laisvės sąjūdis tam tikrais atžvilgiais primena Lenkiją", JAV Kongre-so leidinyje tvirtina dr. Bobelis. (Elta)

komentuoja taip, kad socia-lizmas, Tarybų valdžia liktų ap-šmeižti. Ypač jie stengiasi ugdy-ti nacionalizmą, ardyti tarybinių tautų draugystę. Taip jie elgėsi visada, bet dabar jie ir naujoviš-kos taktikos griebiasi: giria Ta-rybų Lietuvos laimėjimus, prieš pastatydami mūsų respubliką kitoms TSRS respublikoms. Gir-di, tai, kas Lietuvoje pasiekta, yra lietuviško darbštumo, ūkiš-kumo, sumanumo vaisius. Ta-rybų valdžia čia niekuo dėta, o bendradarbiavimas su kitomis tarybinėmis tautomis tik truk-do... Jie griebiasi visokių klas-točių, stengdamiesi įtkinti skai-tytojus, jog internacionalizmas, tautų draugystė — nėra būdin-gas mūsų gyvenimo būdo bruo-žas, tapęs mums kasdienio el-gesio ir galvosenos įprastine norma, o... prievartinio rusifi-kavimo rezultatas".

(Elta)

POGRINDŽIO "PERSPEKTYVOS" NENUMARINTOS

Po V. Skuodžio, P. Pečeliū-no ir G. Iešmanto suėmimo (1980 sausio 9 ir kovo 4) bu-vo manoma, kad pogrindyje lei-džiamos Perspektivos nustosėjusios. Taip jų teisme kalbėjo ir prokuroras. Tačiau neseniai į

Vakarų atėjo du praėjusiais me-tais išleisti Perspektivų numeriai.

Dvidešimtą numerį užpildo politinis-filosofinis dialogas, "Trečias, kurio nėra", kuriame tvirtinama, kad lietuvių tautai buvo ir tebėra "trečias kelias" tarp "santuokos" su rusų tauta ir "imperialistinės vergovės". Be to, aprašomos V. Skuodžio ir P. Pečeliūno kratos. Iš Paryžiuje leidžiamo lenkų žurnalo Kultura perspausdinamas straipsnis apie Lenkijos "Rytų politiką".

Dvidešimt pirmą Perspektivų numerį sudaro 36 psl. sovietinės santvarkos analizė iš lietuviškos patirties taško: "TSRS — 'de-mokratiškiausia' šalis pa-saulyje, arba to šalies konstitu-cija jos piliečio požiūriu".

Perspektivų atsisakymas pasi-duoti vaizdžiai iliustruoja lietu-vių pogrindžio spaudos gyvy-bingumą. (Elta)

Jugoslavijos keleivinis lėk-tuvas su 178 keleiviais, leisda-masis Korsikos saloj, atsitrenkė į kalną ir sudužo. Visi keleiviai ir jgula žuvo.

Europoj gastroliuojančios Kinijos operos vertėjui Danijoj buvo suteikta politinė globa.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENINĖ VEIKLA

Danguolė Jurgutienė yra nauja JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos protokolų sekretorė. Tom pareigom ji buvo pavitrinta JAV LB IX-osios tarybos trečiojo sesijos spalio 24-25 Bostone, ją pristačius krašto valdybos pirm. Vytautui Kutkui. Ji yra farmacininkė ir menininkė. Visuomeninė veiklų reiškiasi nuo mažens. Šoko Šilainės tautinių šokių grupė, dainavo chore, buvo Studentų Sąjungos Detroito skyriaus pirmininkė, Detroito jaunimo choro tėvų komiteto pirmininkė, JAV LB Detroito apylinkės valdybos vicepirmininkė, mokytoja Lietuvių Bendruomenės Žiburio šeštadieninę mokyklą, pravedė daug lietuviškų parengimų, įskaitant Kanados Lietuvių dieną Windsore, dirbo Pabaltiečių komitete, priklausė prie Wayne State universiteto kalbėtojų klubo ir daug kartų kalbėjo amerikiečiams lietuviškomis temomis, laimėjo kalbėjimo konkursą, bendradarbiauja Drauge, Dirvoj ir Skautų Aide. Nuo pat vaikystės priklausė prie skautų, yra paskautininkė ir dirba Detroito Gabijos tunto štabe.

JAV Lietuvių Bendruomenės 30 metų sukaktis bus minima visose Bendruomenės apylinkėse. Organizacija buvo inkorporuota Connecticut valstijoje 1952 vasario 14. Pagrindinis minėjimas, akademija ir koncertas įvyks 1982 balandžio 17 ir 18 Detroito; juos ruošia JAV LB Detroito apylinkės valdyba.

Antrasis JAV LB apygardų ir apylinkių pirmininkų suvažiavimas

Savaitės įvykiai

Prez. Reagan įsakė dovanoti Lenkijai maisto produktų už 30 mil. dol.

Ispanijos šiaurėje prie El Juyo vietovės JAV ir ispanų archeologai atkasė prieš 14,000 metų buvusios šventovės griuvėsius. Iki šiol žinomų šventovių amžius tesiekė tik 9,000 metų.

Afganistano partizanai sostinėje nužudė gynybos ministerijos aukštą pareigūną gen. Mohammad Azam su žmona ir kelis partijos veikėjus.

Sirijos Damaske išsprogdinus sprogmenų prikrautą autovežimą, žuvo 90 ir buvo sužeista 135 žmonės.

Prez. Reagan leido International Harvester bendrovei parduoti Sov. S-gai technologinių žinių kombainų gaminimo įmonei statydinti. Pagal gynybos departamento nuomonę tai įgalins Sov. S-gą savuosius išteklius nukreipti į ginklų gamybą.

Prez. Reagan patikino Baltųjų Rūmų konferencijos dėl senėjimo atstovus, kad socialinio draudimo fondai gali būti ir bus išgelbėti.

Sov. S-ga viena raketa išmetė į erdvę net 8 Cosmos serijos satelitus.

mas įvyks Detroito 1982 balandžio 17 ir 18, t.y. tuo pačiu laiku, kada vyks pagrindinis JAV LB 30 metų minėjimas. Šiame suvažiavime kviečiami dalyvauti ir visi JAV LB tarybos nariai. Pirmasis toks visų apygardų ir apylinkių pirmininkų suvažiavimas įrgi įvyko Detroito 1959 rugsėjo 5 ir 6.

Lietuvą ištikęs skaudus likimas, mūsų pergyventa tremties odisėja ir kūrimasis Amerikoje su tikslu išlaikyti lietuviybę domina amerikiečius daugiau negu mes esam linkę manyti. Štai vienas konkretus pavyzdys. Prieš šešerius metus, amerikietės istorijos mokytojos pakviesta, Rush progimnazijos mokiniams apie Lietuvą, jos tradicijas ir Amerikos lietuvių gyvenimą kalbėjo toji mokyklų "guidance

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Įsteigta propagandinė "Antano Sniečkaus premija, kuri bus skiriama lektoriams, komunistiškai auklėjantiems darbo žmones, propaguojantiems politines mokslo žinias. Premiją galės gauti ir gamybos pirmūnai. Ją skirs "Žinijos" draugija, pritariant komunistų partijos centro komitetui.

— Komunistiniame žurnalistų kongrese Maskvoje pavergtos Lietuvos spaudai atstovavo Tiesos redaktoriaus A. Laurinčiukas ir rusas V. Jemeljanovas.

— Dailininko Gerardo Bagdonavičiaus 80 metų amžiaus sukaktis paminėta Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengta jo knygženklų paroda. Ta proga rašoma, kad G. Bagdonavičius per 60 metų sukūrė daug paveikslų, piešinių, plakatų, dekoracijų, teatrui kostiumų, baldų, spaudai projektų, šriftų, bet labiausiai jo mėgstamas knygženklis: "Su knygženkliais jis dalyvavo parodose Berlyne, Stokholme, Liubline, Upsaloje, JAV ir "broliskose" respublikose.

— Spaudoje paminėta ir žinomo skulptoriaus Petro Aleksandravičiaus 75-erių metų amžiaus sukaktis. Gimęs 1906 Marijampolės apskr., Kauno universitete studijavo literatūrą ir pedagogiką-psichologiją. 1933 baigė Kauno meno mokyklą. Pasirūmėjo skulptūrine kūryba. Ypač daug sukūrė rašytojų ir kitų kultūrininkų biustų ir bareljefų: Žemaitės, Vienuolio, V. Krėvės, J. Jablonskio, St. Šimkaus, L. Ivinskio, B. Sruogos, P. Vaičiūno, dail. J. Vienožinskio ir kt.

— Lietuvos kompozitorių sąjungos naujų muzikos kūrinių perklausoje buvo pademonstruoti keli nauji kūrinių: V. Bagdono "Rondo-sonatinė fortepijonui" skambino J. Puodžiukienė, F. Latėno "47 mokrų žaidimus ir tribalsę fūgą fortepijonui" skambino R. Biveinis. Iš įrašų juostose skambėjo A. La-

counselor" pareigose dirbanti Teresė Gečienė, dabartinė Philadelphia LB apylinkės pirmininkė. Tautinius drabužius dėvinčios lietuvių kalba, matyti, didelį įspūdį padarė septinto skyriaus mokiniui Kenneth M. Lankin. Penkeriem metam praėjus, gimnaziją baigiantis K. Lankin grįžo į savo ankstesnę mokyklą atlikti baigiamojo projekto istorijos kursui — pokalbio su T. Gečiene (Oral history of Teresė Gečys). Pokalbiui gerai susipažinęs su Lietuvos tragedija ir paruošęs eilę klausimų, apimančių abi okupacijas, tremties laikotarpį, kūrėmąsi Amerikoje ir šiandieninę padėtį Lietuvoje, K. Lankin paruošė 20 mašinėlę rašytų puslapių raportą. Jame atsispindi daugelio mūsų istorija.

pinsko vokalinis ciklas "Meilės dainos" balsui ir fortepijonui.

— "Muzikos rudens — 81" Kauno koncerte kritikų dėmesį atkreipė 1978 mirusio kompozitoriaus Jono Lechavičiaus simfoniniai kūriniai. Šis populiarių dainelių ir šokių kūrėjas buvo iki šiol beveik nežinomas kaip rimtosios muzikos kūrėjas. J. Lechavičiaus ir Giedriaus Kuprevičiaus kūrinius atliko Kauno muzikinio teatro simfoninis orkestras ir elektroninės muzikos grupė "Argo". Koncertui dirigavo S. Domarkas.

— Sirijos sostinėje Damaske buvo surengta lietuvių fotografo Zino Kazėno fotografijos darbų paroda. Šešiasdešimtyje spalvotų nuotraukų parodyti Lietuvos miestai, gamtos vaizdai, žmonių portretai.

— Sovietinis Lietuvos TSR nusipelnusio žurnalisto garbės vardas suteiktas žurnalo Mūsų Sodai redaktoriui Konstantui Algimantui Verslovui. Nusipelnusio Lietuvos TSR meno veikėjo garbės vardas suteiktas teatrologui Markui Petuchauskui. Nusipelnusios artistės garbės vardas suteiktas Vilniaus akademinio operos ir baleto teatro pedagogei Adai Tamalevičiūtei - Nasvytienei. Penkiasdešimt metų amžiaus sukakties proga poetė Ramutė Skučaitė pagerbta Lietuvos TSR aukšč. tarybos prezidento garbės raštu.

— Pavergtos Lietuvos spaudoje ši rudenį labai pagerbia ma bulvė. Praėjusi vasara buvusi gera, tačiau gerai užderėjusios tik bulvės, kitų kultūrų derlius buvęs menkas, nes dirva per trejus praėjusius metus esanti lietu išplauta ir reikiamo derliaus jau neduodanti. Nors L. Brežnevas XXVI komunistų suvažiavime ir paskelbė Lietuvai padidintas mėsos, sviesto, kiaušinių ir javų duokles, bet nuliežta dirva neklauso nė galingojo sovietinės imperijos diktatoriaus. Iš privačių šaltinių

atėjusiomis žiniomis, šią žiemą bado Lietuvoje nebūsią, nes užderėjo bulvės, o be mėsos dar galima gyventi. Senasis Lietuvos ūkininkas žinojo, kad žemei reikia leisti ir pailsėti (pūdyto laukus), kad reikia ją patręšti ir natūraliomis trąšomis, o sovietiniai planuotojai, kurie pagal anekdotą neatskiria miežio nuo rugio, stengėsi tik kuo daugiausia iš žemės gauti, o nieko jai neduoti. Javų derlių, mėsą, kiaušinius, sūrius priverčia "parduoti" valstybei ir viską tuoj išsiveža į besotę sovietinę Rusiją. Tai nuolatinis žemės ir žmonių apiplėšimas, nes mokamos kainos yra labai menkos. Net mažučiai privatūs arai apdedami privalomomis duoklėmis. Bet tuose aruose vis dėlto dar viskas uždera, nes žmonės moka ne tik iš žemės imti, bet ir jai duoti (natūralios trąšos). Ir dabartinės sovietinės ūkininkavimo tinkamos sąlygos Lietuvai užtektų ne tik bulvių, bet ir duonos, mėsos, sviesto ir kiaušinių, jei nebūtų to nuolatinio okupantų apiplėšimo. Kituose kraštuose privalomos maisto ir pašarų rekvizicijos įvedamos tik sunkiais karo metais, o sovietinėje imperijoje priverstinės duoklės yra amžinos. Kol nebus gražintas pavergtiems kraštams laisvas ūkininkavimas ir laisva prekyba, tol krautuvis bus tuščios, tol prie jų stovės ilgiausios eilės. Nieko nepadės ir bulvių veislių selekcijos, apie kurias garsiai giriamasi susovietintoje Lietuvos spaudoje.

— Spalio mėnesio dešimtį dienų Vilniuje buvo suvažiavę posėdžiauti ultragarso bangų specialistai mokslininkai ir tos srities prietaisų gamintojai. Parodoje dalyvavusios net 35 vietinės ir užsienio firmos. Ultragarso bangos žadančios mokslui ir technikai plačias galimybes. Kauno politechnikos institutas ir Vilniaus universiteto laboratorijos toje srityje yra toli pažengusios.

— Pavergtoje Lietuvoje kasmet vyksta vis kitoje vietoje rengiamos "vaikų knygos šventės". Šį rudenį tokia šventė surengta Zarasuose. Iškilmingas šventės atidarymas įvyko prie Melnikaitės paminklo. Čia susirinko komunistų "grietinė", net rusai pavergėjai — karo veteranai. Buvo svečių iš Gudijos, Latvijos, Estijos. Su mokyklų mokiniais susitiko vaikų literatūros kūrėjai: A. Matutis, M. Vainilaitis, V. Palčinskaitė, A. Karosaitė, J. Skliutauskas, J. Nekrošius ir J. Kobrinas. Knygų mugėje galima buvo nusipirkti vaikams skirtos literatūros. Tos knygelės išleidžiamos gražiai, su spalvotomis iliustracijomis. Tik visa bėda, kad retoje knygelėje nėra prikimšta ir sovietinio šlamšto. Rašytojai ir jų knygos iš Zarasų dar nuvyko į Dusetas, Salaką, Antalieptę, Antazavę, Turmontą ir Sniečkogradą.

Pr. N.

LOS ANGELES, CALIF.

Jaunimo mišių organizatoriai studentai ateitininkai praneša, kad kitos jaunimo mišios bus Kalėdų naktį. Bernelių mišių metu jaunimas atliks visus liturginius patarnavimus. Kalėdų eglutės bažnyčioje skautų bus papuoštos lietuviškais šiaudinukais.

Bendras kūčias Šv. Kazimiero parapijos apatinėje salėje gruodžio 20, sekmadienį, 1:30 val. popiet rengia Los Angeles šaučiai.

Naujų Metų sutikimą rengia Lietuvių Bendruomenė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Groja Latvijos orkestras. Pratomoma trumpa programa. Informacija teikia Ona Razutienė 661-0041 ir Danguolė Vizgirdienė 889-7157. Kitas panašus renginys organizuojamas Amerikos Lietuvių Klubo Santa Monica Women's Club salėje. Informacija teikia Markevičius 829-4757, Raulinaitienė 393-5833 ir Kvečas 393-3367. — L.Ž.K.

Daug giedrios nuotaikos, džiaugsmo ir laimės Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga mieliesiems savo pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

Dr. Juozas Dičpinigaitis

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų! linkiu visiems savo draugams bei pažįstamiems

PULCHERIJA TURULIENE

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MARYTĖ SHALINS
-ŠALINSKIENE

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Tel. 296-2244

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

LITAS Investing Corp., Inc.
Tel. (212) 441-6799

LITAS Travel Service
Tel. (212) 846-1650

MOTERŲ VIENYBĖS

valdyba ir narės sveikina rėmėjus ir draugus šv. Kalėdų proga ir linki visiems sėkmingų Naujų Metų.

Merry Christmas and a Happy New Year

MAPLE HILL CHAPELS

Funeral Home

380 Maple Avenue Hartford 6, Conn.
Tel. (203) 246-1377

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Juozas Andriušis ir šeima

Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477)
89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Sveikinu klijentus ir bičiulius šv. Kalėdose! Daug laimės Naujuose Metuose!

SPARTA, J. L. GIEDRAITIS, SAV.

Rašomos mašinėlės, TV, kompiuteriai
10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

Šv. Kalėdų švenčių ir Naujų 1981 Metų išvakarėse sveikiname visus DARBININKO skaitytojus, linkėdami sveikatos ir sėkmės visose gyvenimo srityse, be to linkime tautiečiam vienybės, nes vienybėje — galybė.

Adv. Charles P. Kal ir teisininkas Pranas Šulas

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

sveikina su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais savo mielus narius, sportininkus ir jų tėvelius, ketvirtadienio bingo darbuotojus ir sportų remiančius draugus.

361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, savininkai

1883 Madison St., Ridgewood, N.Y.
Tel. 821-6440.

Merry Christmas and a Happy New Year

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

— Gėlės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms visoki medauninkai, šližikai ir maltos aguonos; Vestuvėms ir pokyliams tortai

43-04 JUNCTION BLVD. CORONA, QUEENS, N.Y. 11368
Telef. 779-5156

Alfonso Marcelyną (v.) naują New Yorko Alto pirmininką, sveikina Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis (k.) ir New Yorko miesto tarybos narys Walter Ward. Nuotrauka padaryta Kultūros Židinyje dail. A. Tamošaitienės parodos metu. Į tos parodos atidarymą buvo atsilankę ir Walter Ward. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. (ISSN 0011-6637)

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS. Pre-
numerata metams \$1.00. Straipsnius ir korespondencijas redakcija laisvo savo nuostatai.
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Didvyrių žodžiai

Ne kartą Liet. Kat. Bažnyčios Kronika skelbia apie tikinčiųjų teismus okupuotoje Lietuvoje. Ir visus stebina tų nu-teistųjų didvyrišką, tiesiog herojišką laikymąsi. Ką padarė Nijolė Sadūnaitė teisme? Ji pasakė tokią kalbą, kad ją išgarsino visame pasaulyje, kad ji pilka ir nežinoma staiga pasidarė garsenybė, kuri išdrįso pasipriešinti melui, smurtui. Išdrįso tai viešai pasakyti ir tokia forma pasakyti, kad kiekvieną tai jaudina.

Ir dabar Lietuvoje buvo teisiama Mečislovas Jurevičius, Helsinkio grupės narys, organizavęs maldininkų eitynes į Kryžių kalną, du kartus iš Tytuvėnų į Šiluvą. Patekęs į teismą, atsisėdęs į kaltinamųjų suolą, jis ima ir prakalba tokiais žodžiais, kurie gąsdina sovietinius teisėjus. Jis turėjo rodyti nuolankumą, gailėstį, atsiprašyti ir prisipažinti, kad labai ir labai suklydęs, pažaisdamas bedieviško komunizmo tvarką. Jurevičius gi šaukia priešingai: jam esanti garbė sėdėti tame suole, kur sėdėjo Sadūnaitė, Stanelytė, Kovaliovas, Skuodis...

Vienu sakiniu Jurevičius pakelčia vertybes, atmeta sovietinio gyvenimo vertybes ir iškelia kovojančios tautos vertybes. Ir kaltinamasis suolas ne pažeminimas, o garbė, kuri suteikiama tik didvyriams.

Ir dar daugiau. Teisme jis reikalauja, kad būtų nubaustas pačia didžiausia bausme. Jis neprašo, kad jo bausmė būtų sumažinta ar dovanota. O priešingai, — bausk didžiausia bausme!

Ir čia, atmesdamas sovietinio gyvenimo bausmę, jis sukuria kovojančios tautos didvyrio aureolę.

O kai paskaitomas teismo sprendimas, kai jis nuteisiamas

3 metus kalėti, jis didvyriškai sušunka: Ačiū. Tai garbė Dievui ir Lietuvai!

-0-

Šie herojiški žodžiai verčia visus giliai susimąstyti. Turi susimąstyti ir teisėjai, jeigu jie dar yra galvojančios būtybės. Kaip toks teisėjas gali jaustis, grįžęs namo po darbo teisme. Jis aiškiai mato, kad jo darbas yra pasmerkiamas, kad štai iškyla toks heroizmas, kurio jau nenugalėsi jokias teismo sprendimas.

Teisėjas jaučiasi visa pralaimėjęs prieš tokį didį individą ir visos tautos heroizmą.

Ir teisėjai ir kiti gerai žino senus laikus, krikščionybės pirmuosius amžius. Nerona ir kiti tironai nepajėgė įveikti tų, kurie herojiškai išpažino savo tikėjimą ir prašė dar didesnių bausmių. Tas jų heroizmas, moralinė pergalė virto viso tikėjimo pergale — atnešusia visiem laisvę.

Tie herojiški žodžiai gąsdina prispaudėjus. Atėjo laikas, kad nieko nebereikšia jų skiriamos bausmės, teismo sprendimai. Priešingai, tai tik nauja aplinkybė pasireikšti jų heroizmui. Ir jie su didžiausiu priima jų bausmes.

Sovietai to labiausiai bijojo, kad nebūtų herojų kitur. Heroizmas turi klestėti tik sovietuose. Herojai yra traktorių vairuotojai, karvių melžėjai, propagandistai, o štai kaip granata sprogsta visai kitas heroizmas ir visa sudrasko.

Tie žodžiai sujaukia ir visą pavergtą tautą. Kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų, pirmiausia nors mintyse išreiškia tiem didvyriams didelę pagarbą. Antra, tie žodžiai visus įkvepia naujo patriotizmo, naujo tikėjimo branginimo. Įkvepia herojinės dvasios.

Šv. Kazimiero kongregacijos seselės ištisus 1982 metus skiria paminėti jų kongregacijos 75 metų sukakčiai. Tikslioji data, kai Apaštalo Sosto vienuolių kongregacija leido steigti Šv. Kazimiero seserų kongregaciją, yra 1907 rugpjūčio 29.

Motina Marija Kazimiera Kaupaitė savo autobiografinius atsiminimus pradeda šiais žodžiais: Dievo garbei, žmonijos labui daromi darbai yra daromi paties Dievo, kuriuos jis vykdo per žmones.

Šv. Kazimiero seserų kongregacijai švenčiant 75 metų sukaktį, yra įdomu nors trumpai pažvelgti į jų darbo matomus rezultatus. Trumpu žodžiu apie juos galima tiek pasakyti, kad už Lietuvos ribų jokia kita lietuvių iniciatyva neturi kuo lygintis su tuo, ką yra sukūrusios seserys kazimierietės. Tačiau matomas medžiaginis vaizdas — jų nuosavos įstaigos, vadovaujamos mokyklos ir kita — yra tarsi tik rėmai žavinčios vizijos paveikslui.

Pirmai mokyklai Mount Carmel, Pa., lietuvių parapijos jos pradėjo vadovauti 1909 metų pradžioje. Gaila, kad turbūt niekas neturi tikslių statistikų, kiek nuo tada iki dabar per seserų kazimieriečių mokyklas perėjo jaunimo Amerikoje, Lietuvoje, Argentinoje, kiek ligonių, senelių.

Tie žodžiai jaudina ir viso laisvojo pasaulio lietuvius. Tie žodžiai šaukia labiau įsipareigoti ir dirbti, kad tautos laisvė greičiau priartėtų.

Čia ir prisimeni tuos Maironio žodžius — Nebeužtvenksi upės bėgimo...

Garbė tiem, kurie išdrįso sušukti prieš pavergėją tuos didelius uždegančius žodžius.

Trys pirmosios seserys kazimierietės. Iš k. Antanina Unguraitytė — sesuo M. Concepta, Kazimiera Kaupaitė — sesuo M. Marija, Judita Dvaranauskaitė — sesuo M. Immaculata

Buvome išmesti tiesiog į gatvę. Klebonas su keliais broliais apsigyveno zakristijos drėgnuose kambariuose, o kiti išsibarstė mieste pas pasauliečius ar išvyko pas tėvus.

Kretingos vienuolynas, įkurtas prieš 300 metų ir Žemaitijoje vaidinęs didelį vaidmenį religijos bei švietimo srityje, vienu mostu buvo sunaikintas, o jo nariai — išblaškyti.

Toks likimas ištiko ne vien pranciškonus. Vyskupijų bei įvairių kitų vienuolių nuosavybė buvo taip pat konfiskuota, jų išlaikomos mokyklos suvalstybintos, katalikiškų laikraščių leidimas bei knygų spausdinimas sulaukėtas. Tuoj buvo uždarytos visos katalikų organizacijos, suvalstybintos jų turtas.

Uždarius vienuolynus ir suvaržius religinę veiklą, vienuolynis gyvenimas okupuotoje Lietuvoje nebebuvo įmanomas. Be to, buvo baimės, kad klierikai gali būti paimti į kariuomenę ir išvežti į Rusijos gilumą. Grėisė areštas ir kai kuriems pranciškonams kunigams.

Pranciškonų provincijos tarybos posėdyje, įvykusiame rugpjūčio mėn. pradžioje, pasiūliau mūsų klierikus išsiųsti į Vokietiją, o iš ten ne tik juos, bet ir Italijoje studijuojančius sutelkti Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur buvo galimybių kurti savus vienuolynus. Apie tas galimybes žinojo provincijolas tėvas Kazimieras Čepulis,

ŠV. KAZIMIERO
SESERŲ KONGREGACIJOS
75 METŲ SUKAKTIS

Vysk. Vincentas Brizgys

O kas sugebėtų kaip nors pa-vaizduoti, kas per tuos jų auklėtinius, slaugytinius, globotinius duota visuomenei!

Savo autobiografijoje Kazimiera Kaupaitė — vėliau iki mirties Šv. Kazimiero seserų kongregacijos generalinė vyresnioji Motina Marija — labai įspūdingais žodžiais pasisako, kokiomis ašaromis, garsiai viena sau verkdam, ji atsisveikino Lietuvai, antrą kartą išvykdam 1902 metais, kai liko jau viena kelyje be vilties dar kada nors sugrįžti. Vėliau iš jos, jau kaip kongregacijos vyresniosios, laiškų savo kongregacijos seserims matom, kaip jautriai ištikima ji liko savo tautai.

Ką ji, išvykusi iš Lietuvos mažamokslė kaimo mergaitė, vėliau davė savo tautai?

Amerikos lietuvių katalikų parapijų mokyklos seserų kazimieriečių rankose buvo per eilę metų vienintelės vietos, kur lietuvių vaikai mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, kultūros. To jų darbo vaisiai yra labai gražūs.

Po 18 metų Motina Marija išgyveno tai, ko nesitikėjo: vėl grįžo Lietuvon ir parvežė lauktuve — keturias seseris kazimierietes pradėti tos kongregacijos šakais Lietuvoje. Ką ši jos parvežta lauktuve davė Lietuvai, gali pasakyti tik tie, kurie 1920-40 metų tarpe ir vėliau pavergtoji Lietu-

voj galėjo iš arti stebėti seserų kazimieriečių vystymąsi ir veiklą.

Motinos Marijos pasiryžimas pradėti seserų kazimieriečių misiją Argentinoje lietuvių tarpe buvo įgyvendintas tik sekančiais metais po jos mirties — 1941.

Iš šių kelių sakinių galima susikurti tik apytikrą, bet fantastišką viziją: daug tūkstančių jaunimo, ligonių, senelių, kuriems seserys kazimierietės davė tai, ko jiems nedavė niekas kitas. Tik už tai, ką jos davė lietuviams, dar nepriklausomybės metais Lietuvos prezidentas Antanas Smetona tautos vardu pagerbė seserų kazimieriečių darbą jų steigėjos asmenyje — Motiną Mariją papuošdamas Gedimino ordinu.

Verta lietuviams žinoti, kad už Lietuvos ribų niekas kitas neturi sutelkęs tokio vertingo lietuviško knygyno, lietuviško meno rinkinio ir tokio archyvo, kokius turi seserys kazimierietės. Marijos vardo mokykla, jų ligoninės, Marijos-Juozapo vila-mokykla ir senelių globos namai yra pripažįstamos žymiomis įstaigomis tarp tos srities įstaigų Amerikoje.

Žvelgdama į savo pradėtą kongregaciją, Motina Marija sako, kad visi darbai Dievo garbei ir žmonijos labui yra Dievo darbai, vykdomi per pasirinktus žmones. Seserų kazimieriečių kongregacijos kilmė yra daugiau negu nuostabi. Labai neįtikėtina keliu susitinka vieni kitiems visiškai svetimi asmenys, vieni kitų nepažinę, vieni apie kitus nieko net negirdėję. Trims Lietuvos kaimo mergaitėms — Kazimierai Kaupaitėi, Uršulei Dvaranauskaitei ir Antaninai Unguraitytei, kurios ir pačios susitiko tik Ingenbohl-Šveicarijoje mokykloje, vadovauti ir joms pasiaukoti imasi joms nepažįstamas ir pats jų dar nepažinęs kunigas Antanas Staniukynas, vos tik atvykęs į Ameriką iš Lietuvos, kur Rusijos vergijoj jam nebuvo leista dirbti lietuvių tarpe. Sutvarkyti būtinus formalumus, steigiant naują vienuolių kongregaciją, ir tėviškai, net medžiagiškai globoti jam iki tol negirdėtas ir dar esančias Šveicarijoje mergaites, imasi Amerikos Harrisburgo, Pa., vyskupas John W. Shanahan. Tas tris lietuvaites, taip pat dar nematytas, paruošti savarankiškam vienuoli-

niam gyvenimui imasi airė vienuolė Motina Cyrilė, Šv. Marijos Nekalto Širdies kongregacijos generalinė vyresnioji, Scranton, Pa.

Jei toji istorijoj turėjo kokią dalį ir kiti asmenys, tai tos trys lietuvaitės yra tarsi dygstanti nauja gėlė, ir tie trys — kunigas Antanas Staniukynas, vyskupas John W. Shanahan ir Motina Cyrilė — yra tos jaunos gyvybės pirmieji globėjai. Jie visi, siekdami užsibrėžto tikslo, nepaisė jokių kliūčių, jokių sunkenybių, nepalankių nuomonių, kurias reikėjo nugalėti, steigiant lietuvių vienuolių kongregaciją, o tokios anais laikais nebuvo niekur pasaulyje. Nėra jokios abejonės, kad, siekiant to tikslo, buvo patirta ne tik vargo, bet ir sutrumpėjo asmenų gyvenimas. Kunigas Antanas Staniukynas mirė 56 metų (1918 gruodžio 15 vakare). Ar tuo kas tikėjo, ar ne, bet jis tiksliai pasakė trimis dienomis prieš mirtį, kurią dieną jis mirs. Motina Marija Kaupaitė mirė 60 metų (1940 balandžio 17).

Tų praėjusių 75 metų vizijos fone matosi amžinybė, kur yra tie keturi: vyskupas John W. Shanahan, kunigas Antanas Staniukynas, Motina Cyrilė ir Motina Marija. Aplink juos 128 seserys kazimierietės, mirusios Amerikoje, ir kelios dešimtys mirusių Lietuvoje. Šventųjų yra nepalyginamai daugiau, negu Bažnyčia formaliai jų paskelbia. Nuo pat kun. A. Staniukyno ir Motinos Marijos mirties tokia visuotinė opinija buvo ir yra apie juodu. Apie kun. A. Staniukyną jo bendralikių vyskupo P. Būčio ir kitų lietuvių kunigų žodžius, Chicagos lietuvių ašaras labai realiai perduoda prof. dr. A. Kučas kun. A. Staniukyno biografijoje. Jų visų bendrą nuomonę trumpu žodžiu pasako kun. Staniukyno bendradarbis kun. Kazimieras Skripkus: "Kai pažvelgiu į kunigo Antano Staniukyno paveikslėlį, ateina mintis, kad reikia melstis ne už jį, bet į jį!" (psl. 188).

Vėliau, 1940 balandžio 17, mirus Motinai Marijai Kaupaitėi, Chicagos lietuvių ir nelietuvių, net nekatalikų spauda panašiomis mintimis ir žodžiais ją palydėjo amžinybėn. Praėjus tre-

(nukelta į 5 psl.)

LIETUVIAI PRANCIŠKONAI
AMERIKOJE

40 metų sukaktis

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM

Lietuvą užgulė sunkūs debesys

Kai 1940 birželio 15 Sovietų Rusija įsiveržė į Lietuvą ir, sulaužydama su Lietuvos valstybe sudarytas sutartis, okupavo visą kraštą. Kretingos pranciškonų gimnazijoje, kurioje tada mokiau ir jai vadovavau, vyko baigiamieji egzaminai.

Žinia apie raudonųjų okupantų įsiveržimą Šv. Antano gimnazijos vadovybė, mokinius, mokytojus bei vienuolyno narius taip smarkiai pritrenkė, kad net egzaminų tvarkingai nebebuvo galima tęsti. Netikra gimnazijos bei pranciškonų vienuolynų ateitis atstojo visų mūsų akys. Man pačiam tai buvo visai aišku, ko mes, pranciškonai, galime laukti ir ką visai Lietuvai lemia toji okupacija. Iš studijų universitete gerai pažinau bolševizmo ideologiją ir bolševikų revoliucijos istoriją. Buvau daug skaitęs apie tikinčiųjų persekijimus bei žudynes Sovietų Rusijoje ir apie uždarytųjų kon-

centracijos stovyklose kankinimus bei kančias.

Kietą okupantų ranką netrukus patyrėme tiesiogiai. Birželio gale buvo atimti Šv. Antano namai, kuriuose gyveno pranciškonų globojami seneliai, talpinosi Šv. Antano gimnazijos mergaičių klasės ir spaustuė. Senelius jie išvežė į pranciškiečių vienuolyną Padvariuose, o spaustuė, knygas ir viską, kas tuo metu joje buvo, konfiskavo. Dar spėjau suredaguoti, išspausdinti ir išsiuntinėti skaitytojams Šv. Pranciškaus Varpelio liepos mėn. numerį. Po to buvo užimti ir visi Šv. Antano gimnazijos pastatai.

Galiausiai vieną birželio mėn. dieną, kai visi vienuolyne valgė pietus, komunistų partijos Kretingos skyriaus du atstovai įsiveržė į valgomąjį įsakė visiems išeiti iš vienuolio ir dar priminė, kad su savim tegalime pasiimti tik savo asmeninius daiktus.

kuris prieš keletą metų kartu su tėvu Augustinu Dirvele buvo lankęsis JAV su misijomis ir kolektyvijomis.

Taryba pasiūlymą priėmė, o man pavedė vykti į JAV ir tvarkyti pranciškonų perkeldinimo ir įkurdinimo darbą. Tėvo provincijolo įgaliotas, ėmiau ruošti sielą ir man nežinomą kraštą. Apie mano misiją į JAV buvo pranešta ir ordino generolui. Besiruošdamas išvykti, sužinojau, kad suimti tėvas Augustinas Dirvelis ir tėvas Liucijus Martušis. Kurį laiką jie buvo uždaryti mūsų buvusios spaustuvės požemyje, o paskum išvežti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą.

1940 rugpjūčio mėnesio gale ties Bajorais laimingai perėjau sieną į Klaipėdos kraštą, tada jau Vokietijos okupuotą. Kurį laiką pabuvęs Berlyne, Stuttgarte, per Ispaniją ir Portugaliją 1941 sausio 29 atvykau į New Yorką ir sustojau pranciškonų vienuolyne, 31-oje gatvėje.

Čia gyvendamas, daug broliškos meilės patyriau iš tėvo Mato Fausto, Šv. Vardo provincijos viceprovincijolo. Jo gerumas buvo žinomas ir kituose Vokietijos pranciškonų vienuolynuose. Tėvas Faustas ne tik parūpino man efideivą ir finansiškai rėmė mano kelionę Amerikon, bet, mano prašomas, iš savo provincijos išrūpino efideivitus ir mūsų klierikams, kurie, perėję sieną, tuo metu gyveno pranciškonų vienuolyne Berlyne.

Kurdamiesi JAV, iš tėvo Fausto, kuris karo metu jau buvo paskirtas pranciškonų ordino generolo delegatu Š. Amerikai, susilaukėme didelio palankumo ir paramos. Be jo pagalbos vargu ar būtume Amerikoje įsikūrę.

Atvykęs Amerikon, ėmiau sukti galvą, kaip čia sutelkti lietuvių pranciškonus, kaip juos suorganizuoti į savarankišką tautinį vienetą, kaip įsijungti į religinę bei tautinę veiklą, o kartu pradėti ruošti ir ateities darbams Lietuvoje.

Pastangos įsikurti Amerikoje

Pirmiausia reikėjo rasti vietą, kur tą kūrimosi darbą pradėti. Mano žvilgsnis krypo į didžiulius miestus, kur jau buvo susitelkę lietuviai, turėjo įsteigę savo parapijas ir išvystę plačią veiklą.

1940 vasario mėn. viduryje New Yorke mane aplankė Pittsburgho seselių pranciškiečių vyresnioji motina Aloyza. Ji skatino mane steigti pranciškonų vienuolyną Pittsburghe ir, kaip ištikima šv. Pranciškaus dukra, pažadėjo savo pagalbą. Kurtis Pittsburghe patarė ir tėvas Faustas. Jo nuomone, iš Pittsburgho būsią galima lengvai pasiekti lietuvių gyvenamus miestus.

Balandžio 1 nuvykau į Pitts-

burghą. Kartu su motina Aloyza lankiausi pas vyskupą Boyle ir prašiau, kad leistų Pittsburghe įkurti lietuvių pranciškonų vienuolyną. Vienuolyno kurti jis neleido, bet priėmė Pittsburghe laikinai apsigyventi, kol kur nors kitur rasime pastovesnę vietą.

Ordino generolo leidimu, 1941 rugpjūčio 2 lietuvių Dangun Zengimo parapijai priklausančiame keturių kambarių namelyje įkūriau laikiną Lietuvos pranciškonų vienuolyną. Pradžioje jame gyvenau vienas, bet jau rugsėjo mėn. viduryje iš Italijos atvyko tėvas Juvenalis Liauba. Sekančiais metais atvyko klierikas Pranciškus Giedgaudas, kiek vėliau prie mūsų grupės prisidėjo brolis Paskalis iš Argentinos. Po dvejų metų įsikraustėme į didesnes patalpas Orchard gatvėje.

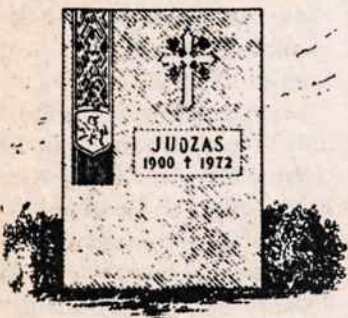
Neturint vilties Pittsburghe pastoviai įsikurti, mano žvilgsnis nukrypo į Chicago, kur svajojau įkurti didelį pranciškonų vienuolyną, kultūros centrą ir spaustuė. Aplankiau Chicagos lietuvių parapijų klebonus, kurie mielai pritarė pranciškonų įsikūrimui. Ypatingą palankumą parodė kun. J. Baltutis, Marijos Gimimo parapijos klebonas. Su juo kartu ir vykau pas Chicagos arkivyskupą kard. Stritch.

(Bus daugiau)

LAISVĖS ŽIBURYS

Kalėdų švenčių proga sveikina visus New Yorko apylinkių lietuvius, ypatingai "Laisvės Žiburio" rėmėjus ir klausytojus

Vedėjas: ROMAS KEZYS

SEASON'S GREETINGS
from

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

SEASON'S GREETINGS FROM

QUEENS COLLISION CENTER INC.

Expert auto body work — painting — welding

JOHN R. CHICAVICH

131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y.
24 hr. towing phone HI 1-6666. After 6 PM 843-6677

Daug džiaugsmo Kalėdų šventėse!
Daug laimės Naujuose Metuose!

BUYUS FUNERAL HOME

Mario Teixeira, Jr., laidotuvių direktorius
426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

MONEY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30% - 50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

SEASON'S GREETINGS

EAB EUROPEAN AMERICAN BANK

PETER J. AREBALO
Marketing Manager

European American Bank & Trust Company
80 Jamaica Avenue, Brooklyn, New York 11207
(212) 437-4742

Kristaus Gimimo ir Naujų Metų švenčių proga sveikina
visus ir linki Kūdikėlio Jėzaus palaimos

Advokatas Antanas J. Young

315 E Street, South Boston, Mass. — Tel. 268-8491

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
PROGA

SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIENTUS
IR LINKIME GERIAUSIOS
SEKMĖS

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y.

BREŽNEVO KELIONĖS

Pagal Vakarių žurnalistus, palyginus JAV ir Sov. S-gos prezidentų keliones, JAV prezidentas keliauja turistine klase, o Sov. S-gos prezidentui Brežnevui vykstant į V. Vokietiją, jį lydėjo 110 palydovų, kuriuos sudarė kiti aukšti vyriausybės pareigūnai, vertėjai, sekretoriai, 40 saugumo darbuotojų, kurių tarpe buvo 5 generolai, 27 komunikacijos specialistai, 3 dak-tarai, slaugė, du tarnai, kambarinė, virėjas ir kirpėjas.

Jis buvo apgyvendintas Gymnich pily, kur apgyvendinamos ir kitų valstybių vizituojančios galvos. Sovietam reikalaujant, buvo išnuomota ir įrengta pily kirpėjo kėdė, svarstyklės ir elektrinis vėsintuvas. Jis miega sėdėdamas, todėl iš Maskvos buvo atgabenta keliolika pagalvių. Kad jis jaustųsi kaip namie, kiekvienas mygtukas buvo papuoštas kūju ir pjautuvu.

Pilies virtuvės viršininku pasidarė asmeninis Brežnevo virėjas Ivan Biriukov, kuris, daktarų prižiūrimas, rūpestingai paruošdavo maistą iš produktų, atskraidintų iš Maskvos. Net ir per oficialius pietus Brežnevas valgė savo virėjo paruoštą virtų daržovių purę. Virėjui nedirbant, virtuvė buvo užrakinama ir saugoma.

Susisiekti su Maskva jis atsigabeno 90 tonų komunikacijos įrengimų. Pilkas sunkvežimėlis (van) su daugybe antenų ir užuolaidom visada iš paskos sek-davo Brežnevo motorizuotą vilkstinę. Pilies kieme sovietai pasistatydino lėkštės formos mikro bangų siųstuvą, kuris pranešimus į Maskvą siųsdavo per Vakarių Europą perskrendan-tį sovietų satelitą "Horizontas".

Brežnevą visur lydėdavo būrys tvirtų saugumo vyrų, kurių

dalys buvo ginkluoti portfeliuose laikomais automatiniais ginklais. Brežnevui saugoti vokiečiai buvo sumobilizavę 10,000 policininkų.

Nuo netikėtumų apsaugoti V. Vokietija buvo įsakiusi, kad tam tikras afganų, turkų ir rytų europiečių skaičius du kartus per dieną registruotųsi policijoje. Atsisakiusieji registruotis galėjo būti nubauti vieneriais metais kalėjimo. "Pavojingųjų" sąrašą sudarė sovietų ambasada Bonnoje.

Vokiečiai buvo susirūpinę, kad Brežnevą gali ištikti staigi liga, nes tarpais jo smakras nudribdavo ir jis sunkiai kvėpuodavo. Šeimnininkai teigia, kad Brežnevas serga nuolat pasikartojančia trigeminus liga, veikiančia pažiaunę kontroliuojančius nervus, ir mano, kad šiai būklei kontroliuoti jis gauna reguliarias injekcijas. Vykstant pasitarimam, Brežnevas su dak-taru pasitraukdavo 15 min. į gretimą kambarį. Vokiečiai taip pat tiki, kad Brežnevas turi širdies plakimą reguliuojantį įtaisą.

Esą abu vadai yra apsirūpinę JAV pagamintais įtaisais.

Vokiečių rūpesčiu Brežnevo autovežimio vilkstinę kiek iš toliau sek-davo du greitosios pagalbos automobiliai su kraujo plazma ir deguonių. Vienas jų buvo tokios konstrukcijos, kad lengvai galėtų būti įkeltas į malūnsparnį tolimesniam transportui.

Brežnevas mėgdavo smarkiai nugerti, bet dabar valgydamas užsigeria tik mineraliniu vandeniu. Atvykus oficialių pietų, jo stiklas jau buvo pripildtas vyno, bet palydovas vyną išpylė ir stiklą pripildė rausvu skysčiu iš termosos, kurį jis nešiojosi portfely.

ST. PETERSBURG, FLA.

Floridos Amerikos Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas įvyko lapkričio 7. Dalyvavo 162 nariai. Pagerbti mirusieji nariai, išklaustytos apyskaitos. Į naują valdybą išrinkti: pirm-ninku A. Armalis, vicepirmininku K. Vaičaitis, sekretore A. Krulikienė, finansų sekretore Ir. Račinskienė, išdininku J. Kirtiklis. Direktorais išrinkti E. Bazėnas, A. Budrikis, A. Grabauskas, P. Juška, R. Kriaučiūnaitė, P. Mičiulis ir J. Pupelienė. Į revizijos komisiją išrinkti: L. Kačinskas, M. Šilkaitis ir J. Žvynys.

Klubo 20-ties metų sukakties minėjimas pradėtas gruodžio 5 dailininkų paroda ir tautinių šokių grupės Banga pasirodymu. Gruodžio 12 vyks sukaktuvinis banketas su specialia sukaktuvine programa, o gruodžio 19-20 vyks klubo narių rankdarbių ir nuotraukų iš klubo gyvenimo paroda bei nuotaikingas vaidinimas.

Bendros kūčios klube rengiamos gruodžio 24 vakarą.

Nauji metai sutinkami bendrai klubo salėje.

Dr. K. Eringio, neseniai pasitraukusio iš okupuotos Lietuvos, pranešimas klube įvyks gruodžio 16, trečiadienį, 3 val. popiet.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos skyrius įsisteigė St. Petersburg. Skyriaus valdybą išrinkti: pirm. Šukys, sekr. K. Vilnis, išd. J. Vaičaitis. Revizijos komisijos pirm. L. Kačinskas ir narys A. Mačionis.

A. Škėmos "Živilė" sausio 30 bus suvaidinta klubo salėje. Vaidins D. Mackialienės vaidintojai iš Los Angeles, Calif. Režisore D. Mackialienė dabar gyvena Ormand Beach, Fla.

JAV LB Floridos apygardos suvažiavimas įvyko spalio 31 Lietuvių klubo salėje. Po prel. J. Balkūno invokacijos PLB valdybos vicepirm. M. Šilkaitis paskaitoj gvilveno aktualius LB apylinkių reikalus. Pranešimus padarė apygardos valdyba ir apylinkių atstovai. LB tarybos narė A. Karnienė pranešė apie LB 9-tos tarybos trečios sesijos eigą. Tos dienos vakare atstovai ir svečiam solistė Ona Blau-

dytė-Jameikienė padainavo lietuvių kompozitorių dainų ir tarptautinių operų arijų.

Floridos Tautos Fondo atstovybė per prel. J. Balkūną Vliko seimo metu Tautos Fondui įteikė 2000 dol.

Lietuvių Šv. Kazimiero misijos visuotiniame narių susirinkime išrinktas komitetas tvarko finansinius ir kitus ūkinius reikalus. Komitetą dabar sudaro: pirm. A. Gruzdys, vicepirm. dr. J. Petrikas, sekr. O. Galvadienė, finansų tvarkytojas J. Žvynys, išd. V. Kriaučiūnas. Misijos dvasios vadu dabar yra Tėv. Kęstutis Butkus, OFM.

Lietuvos kariuomenės minėjimas Šv. Vardo bažnyčioje įvyko lapkričio 22 pamaldomis, kur pamokslą pasakė kun. A. Stašys. Klube minėjimas įvyko lapkričio 24. Vadovavo R. Kalantos šaulių kuopos pirm. A. Gudonis. Po kun. J. Gasiūno invokacijos pagerbti savanoriai J. Punkrys ir L. Virbickas. Paskaitą skaitė B. Michelevičius. Meninėj daly solo dainavo O. Armonienė ir duetas O. Armonienė ir A. Kalvaitytė-Velbasienė. Akomponavo muz. P. Armonas. V. Navickas skaitė savo kūrybos. Sceną dekoravo dail. J. Juodis.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos naujas židinys spalio 17 įsteigtas St. Petersburg prel. J. Balkūno iniciatyva. Išrinkta židinio valdyba: pirm. Jonas Balkūnas, vicepirm. Kazimieras Kleiva, sekr. Veronika Kulbokienė. — L.Ž.K.

— Australijos lietuvių dienos, jau 12 metai iš eilės ruošiamos tarp Kalėdų ir Naujų metų, šiemet įvyks Melbourne. Jas ruošia Australijos LB krašto valdyba. Bus organizaciniai posėdžiai, pranešimai bei paskaitos, jaunimo koncertas, dainų šventė ir kiti įvairumai.

— Vilniaus universiteto medalio komitetas praneša, kad dar liko ribotas skaičius V.U. medalių — bronzinių 44 ir 70 mm ir sidabrinių. Kreiptis adresu, A. Venckienė, 603 14th St., Santa Monica, CA 90402.

Tegul Betliejaus žvaigždė nušviečia ir mūsų tėvų žemei Lietuvai naują kelią į laisvę ir nepriklausomybę.

DR. JOKŪBAS STUKAS, direktorius
"Lietuvos Atsiminimų" radijas

SEASON'S GREETINGS
from

FRED A. BEHN

FRED R. BEHN, Jr.

F.&H. BEHN, Inc.

Automotive Sales and Service

114-20 101st Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11419
Tel. Virginia 9-0354

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAI
Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: 331 - 4455

Sveikinimai Šv. Kalėdose, linkėjimai Naujuose Metuose visiem lietuviams!

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public
660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211

Season's Greetings

NAMASKY-ZAMMITO INSURANCE AGENCY, INC.

95 Rosemary Street, Norwood, Mass. 02062
Telephone: 762-6732

Kristaus gimimo šventė sveikina visus parapijos dvasininkus, nares ir bendradarbes ir linki laimingų Naujų Metų!

L.R.K. Moterų S-gos 29 kuopa

Pirmininkė E. Kezienė.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linki

PAUL H. KRAW FUNERAL HOME

1248 Washington Street Norwood, Massachusetts

Namas pastatytas specialiai šermentims
Patarnavimas dieną ir naktį
Tel. 762-0482

SEASON'S GREETINGS TO ALL

LOEB & MAYER, INC. Butchers Main Office

ROCKAWAY BEACH BOULEVARD AT 64th STREET
ROCKAWAY BEACH 92, N.Y. NEPTUNE 4-5200

Nashua Trust Company

194 Main St.

A FULL
SERVICE
BANK

We're close to you
right where we want to be
Corner East Pearl and Main Streets
Hudson office: 4 Derry Street
Drive-Up office: Across from City Hall
Mail office: 33 Coliseum Ave
South Gate Plaza office
Daniel Webster Hwy. South
Member F.D.I.C.

Some people think all banks are alike . . .
. . . we try harder not to be!

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

VLADAS C. DUOBA lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

SEASON'S GREETINGS
to Customers and Friends

Producers of Finest Lithuanian Records

LPS CORP. d/b/a REQUEST RECORDS

5937 RAVENSWOOD ROAD, H-11
FT. LAUDERDALE, FLORIDA 33312
PHONE NO. _____
(305) 966-0680

MAIRONIO PĖDSAKAI LIETUVIŠKOSE VESTUVĖSE

Lietuviškojo spaudoj matome nuotraukas ir skaitome lietuviškų vestuvių aprašymus. Jos dažnai skiriasi. Pastebime gausų lietuviškų tradicijų ir lietuviškų vestuvių apeigas. Jau ir amerikietiški "showers" daug kur pakeičiami gražiais ir spalvingais mergvakariais.

Mažoji New Haveno lietuvių kolonijoje paskutinių kelių metų laikotarpio tokios vestuvės buvo dvi — Vaivos Vėbrautės anksčiau ir Dainos Žemliauskaitės šiemet.

Vestuvinis pakvietimas savo originalumu turėjo būti mielas kiekvienam lietuviui. Pakvietimo viršelį sukurtas Dainos tėvelio. Plonų linijų rėmelio dešinė pusėje išdėstytos tulpės, apačioje baigiamos rūtų šakelėmis, o ant jų perversi du vedybiniai žiedai ir jaunųjų pamiltos Maironio žodžiai iš eilėrašio Pavasaris trečio posmelio: Taip giedra ir linksma! Tiek šviečia vilties!..

Daina Žemliauskaitė ir dr. Jonas Juozevičius gyvena Chicagoje. Jos tėvai ir močiutė Paulina Žemliauskienė gyvena Floridoje. Vestuvės gi suruoštos New Havene. Vestuvių ruošos įkaršty sunkiai susirgo jaunosios tėvelis, ir didelę darbų našta atiteko New Havene gyvenantiems Dainos tetai Stasei ir tetėnui Antanui Leikam.

Tėvelis kiek pasveiko, ir vestuvės įvyko kaip numatyta — Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, New Havene, kur jaunoji gimė, buvo krikštyta ir augo.

Prie altoriaus savo vienturtę lydėjo tėvelis. Jos galvą puošė gražus rūtų vainikas, močiutės nupintas ir su gražiausiais linėjimais atsiųstas iš Floridos. Ji pati dėl nesveikatos vestuvėse dalyvauti negalėjo. Jaunoji rankose nešėsi melsvų, mėlynų ir baltų gėlių puokštę. Jaunosios sukurta palydovių apranga taip pat buvo dviejų spalvų. Choriui giedant Veni, Creator Spiritus, Daina artinosi prie altoriaus, kur jos laukė būsimas gyvenimo draugas Jonas Linas.

Jaunojo dėdė kun. J. Juozevičius, parapijos klebonas kun. A. Karalis ir kun. J. Rikteraitis, kadaise Dainą pakrikštijęs, pradėjo sutuoktinių apeigas, kurių metu buvo giedamos mišios. Kaip grįžtančius namo paukščius, Garbė Tau, ir nuo altoriaus palydėjo su Maironio Mergaitė.

Vestuvių puota vyko Park Plazoje. Prisirinko apie porą šimtų svečių. Jaunavedžius su duona ir druska pasitiko jaunosios tėvai Vlada ir Bronius, o taip pat jaunojo motina dr. Aldona Juozevičienė. Iš Chicago buvo atvykusi Jono krikšto motina Irena Lakštutienė ir daug kitų. Vaisėm ir programai vadovavo R. Kuliava. Sveikinimo kalbas pasakė Salomėja Valiukienė ir Albina Lipčienė. Pasidžiaugta Dainos ir Jono pasirinkto lietuvių didžiojo dainiaus pasikvieti-

Daina ir Jonas Juozevičiai

mu į savo vestuves. Vestuvėse dalyvavo du Maironio ainiai.

Vaišių metu nebuvo jaunųjų vaikščiojimo tarp svečių su "krepšeliu". Apsieita ir be

"pančėkryšio" numovimo ir žiauraus jaunosios gėlių puokštės numetimo, lyg ištekęsiai moteriai gėlė nieko nebereikėtų. Nepalikdami svečių, į vestuvinę kelionę jaunieji irgi nesisukubino, bet su jais išbuvo iki puotos pabaigos.

Rytojaus dieną jaunavedžiai su artimaisiais ir svečiais pabendraavo povestutinėje gegužinėje. Visiem išvažiavus, jaunieji Juozevičiai pasuko Vermonto link, gal kadaise prasidėjusios meilės pėdsakų ieškoti. Iš ten į namus ir į darbus Chicagoje.

Baigus rašyti, klausiau savęs — ar šios vestuvės buvo lietuviškos? Kiek lietuviškos? Kokios yra lietuviškos? Ką iš Lietuvos atsinešėm ir čia išsaugojom? Ką lietuviško čia sukūrėm?

Atsakė į klausimus ir surinkę viską vienon vieton, turėtu me gražias lietuviškų vestuvių apeigas, tinkančias laikui ir vietai. Lieka dar vienas klausimas — kas tuo galėtų pasirūpinti?

Albina Lipčienė

ATEITININKŲ KOLUMBKURSAI

Moksleivių ateitininkų kolumbkursiai šiais metais buvo taip pat Putname, pas seses. Prasidėjo penktadienį, spalio 9, ir tęsėsi iki pirmadienio popiečio.

Šių metų tema buvo "vadovybė", todėl visos paskaitos ir pokalbiai buvo šia tema. Viskas sukosi apie tai, kaip būti geru vadovu ir kas yra geras vadovas.

Šeštadienį pirmą paskaitą skaitė Linas Palubinskas, MAS centro valdybos pirmininkas. Jis kalbėjo apie veiklą, peržvelgė praeitį ir palygino ją su dabartimi. Lietuvoje bolševikų laikais mūsų veikla buvo prieš juos, o dabar ji daugiau rūpinasi, kaip išlaikyti lietuviųbę išieivijoj ir kaip padėti Lietuvai. Lietuviųbės išlaikymui mes pasitaraujam veikdami lietuvių organizacijose ar bendrai dirbdami kultūrinį darbą, religinį ar socialinį. Mūsų darbuose labiausiai reikalinga pabrėžti savo principus.

Po trumpos pertraukos antrą paskaitą skaitė kun. Stasys Yla, nenuilstantis kursų ruošėjas ir Federacijos dvasios vadas. Jis kalbėjo apie panašumą ir skirtumą tarp ateitininkų ir skautų. Lygino tris skautų principus — Dievui, tėvynei ir artimui — su ateitininkų principais — katalikiškumas, tautiškumas, visuomeniškumas, šeimyniškumas ir inteligentiškumas. Skautai turi tuos pačius principus, kaip ir ateitininkai, tik ateitininkai juos išplėtė ir vietoj trijų padarė penkis, pabrėždami inteligentiškumą. Yra skirtumas ir galvoje ir principų pritaikyme. Skautai reiškiasi praktiškai, o ateitininkai — inteligentiškai. Taigi panašumas tarp šių dviejų organizacijų yra principai, o skirtumas yra būdas juos pritaikyti.

Po pietų buvo laisvalaikis, kurio metu galėjom pailsėti, pasportuoti, pasivaikščioti gamtoje ar daryti, ką norim.

Po to buvo seselės Onutės paskaita. Ji kalbėjo apie kelis šventuosius: šv. Paulių, šv. Kazimierą, šv. Pijų X. Bendrais bruožais nusakė jų gyvenimus ir jų gyvenimų tikslus. Šv. Kazimieras buvo pirmas ateitininkas savo gyvenimu. Visi turėjo priešintis prieš vienokį ar kitokį blogį, prieš pagonišką kultūrą ir bandyti gyventi krikščionišką gyvenimą. Iš jų visų mes galim pasimokyti.

Paskutinę paskaitą buvo apie darbą ir žaismą. Šią temą nagrinėjo Danielius Mališka. Davė darbo ir žaidimų pavyzdžių, ir aiškino jų tikslus. Darbas yra pašaukimas, pinigai, galvojimas, pareiga. Gi žaidimas yra atsigalvinimas, pasilinksminimas, atsipūtimas. Žaidimas yra taip pat labai reikalingas, nes be jo žmogus nepajęs visą laiką dirbti.

Po vakariinės buvo diskusijos: kaip mums, ateitininkams, reikia žvelgti į pasaulį ir kaip mes galim jį pagerinti.

Po diskusijų buvo mišios Mindaugo pilyje; jas aukėjo kun. St. Yla.

Sekmadienį iš ryto buvo iškilmingos mišios, kurių metu giedojo solistė Gina Čapkauskienė.

Po mišių buvo pusryčiai ir pirmą paskaitą, kurią skaitė p. Kulbienė iš Bostono. Ji kalbėjo, kokios asmenybės sudaro gerus vadovus ir kokios blogus. Taip pat nusakė pareigas kuopos valdybos ir bendrai organizacijos valdybos: pirmininko, sekretoriaus, administratoriaus ir t.t. Kun. St. Yla savo paskaitoje tęsė tą pačią temą, dar giliau į ją įeidamas ir parodydamas, kuo skiriasi įvairūs vadovai, pvz. idealistai, realistai, pragmatikai ir t.t., ir kaip jie pasiekia savo tikslus.

Po pietų Almis Kuolas kalbėjo apie pirmuosius ateitininkų vadovus: Dovydaity, Kuraitį ir Šalkauskį. Jis truputį papasako-

Dail. Juozas Bagdonas š.m. gruodžio 11 sulaukia 70 metų. Gimė Videikiuose, tarp Plungės ir Telsių, mokėsi Plungės ir Telsių gimnazijose. Tapybą studijavo Kauno Meno mokykloje ir dail. Justino Vienožinskio studijoje. Pirmą kartą parodoje dalyvavo 1933 Kaune. Nuo 1935 dalyvavo Lietuvių Dailininkų Sąjungos rengiamose parodose. 1938 už tapybos kompoziciją gavo premiją. Pokariniais metais gyveno V. Vokietijoje, iš ten buvo emigravęs į Kolumbiją, kur dėstė meno dalykus, turėjo savo tapybos ir keramikos studiją. Persikėlęs į Ameriką, kurį laiką gyveno Washingtono ir turėjo savo galeriją. Nuo 1964 metų gyvena New Yorke, Woodhavene. Dalyvauja visuomeninėje veikloje. Sveikiname sukaktuvininką.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių Postas 154 ir jų padėjėjos kalėdinį pobūvį rengia gruodžio 13 Lietuvių namuose. Vaikai gaus dovanėlių, o vyresniesiems bus proga pabendrauti.

Šv. Alfonso suaugusių klubas kalėdinį pobūvį rengia gruodžio 12 Lietuvių namuose. Šokiama groso geras orkestras.

Šv. Alfonso mokyklos vaikai repetuoja kalėdines dainas

jo apie jų darbus, jų idėjas ir to laiko ateitininkus.

Antrą paskaitą po pietų skaitė dr. Česlovas Masaitis. Jis kalbėjo apie Dovydaity ir apie jo žurnalą Cosmos. Kalbėjo ir apie laimę bei jos ieškojimą savo gyvenime. Jos beieškant, atsinaujinama.

Vakare — koncertas. Solistei Ginai Čapkauskienei akomponavo pianistas Saulius Cibas. Po to vyko atskiri vaidinimai, parodantieji gerą vadovą. Danielius Mališka pasirodė su savo kūryba pianinu. Darius Kudžma ir Stasys Janušas skambino gitaromis savo parašytas melodijas.

Pirmadienį iš ryto kalbėjo seselė Onutė. Ji suminėjo keturis vadovų tipus ir kiekvieno tipo geras ir blogas savybes. Kun. St. Yla kalbėjo, kaip žmogus turi veikti ir kaip pritaikyti organizacijai įvairius veiklos būdus.

Prieš pietus buvo kolumbkursų uždarymas. Buvo įteiktos įvairios premijos: lietuviškiausiam kursantui, draugiškiausiam, vedusiam geriausius užrašus, laimingiausiam ir t.t. Po to buvo sugiedotas ateitininkų himnas ir išneštos vėliavos.

Šie kursai buvo labai įdomūs ir pasisekė. Susitarėm kitais metais vėl visi čia suvažiuoti.

A.J.L.

HARTFORD, CONN.

Berželio sukaktis

Hartfordo tautinių šokių grupė Berželis švenčia savo veiklos dešimtmetį. Ta proga rengiamas sukaktuvinis koncertas — balius, kuris įvyks 1982 vasario 20, šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, Church St., New Britain, Conn.

Ruošiamo sukaktuvinio leidinio išlaidom padengti ir tolimesnei Berželio veiklai paremti sveikinimus su aukomis iki š.m. gruodžio 31 prima Zina Dresliūtė, 238 Oxford St., Hartford, Conn. 06105. Tel. 236-5501.

Lionginas Kapeckas

IŠ VISUR

— Kun. prof. Paulius Rabikauskas ir Stasys Lozoraitis, Jr., lapkričio pradžioje dalyvavo Romoje įvykusioje tarptautinėje studijų savaitėje tema "Bendros krikščioniškos Europos tautų šakys". Grigaliaus universiteto profesorius kun. Rabikauskas, dalyvaudamas istorikų grupėje, darė pranešimą tema "Lietuva tarp Vakarų ir Rytų viduramžių laikotarpio". Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto St. Lozoraitis, Jr., dalyvaudamas studijų grupėje "Bažnyčia, tauta, valstybė", kalbėjo tema "Krikščionybė Lietuvoje, kaip religinių, civilinių bei kultūrinių vertybių šaltinis ir konfliktų proga". Savaitę rengė Laterano universitetas Romoje ir Liublino katalikų universitetas Lenkijoje. Dalyvavo apie 200 mokslo bei kultūros asmenybių, daugiausia iš Rytų ir Vidurio Europos kraštų.

— Savaitraščio "Nepriklausomos Lietuvos" leidimo bendrovės pirm. Jonui Petruliui mirus, valdyba šitaip pasiskirstė pareigomis: P. Paukštaitis — pirm., J. Šiaučius — vicepirm., A. Mylė — sekr., P. Klezas — izd., A. Žukas — narys renginiam, L. Girinis — narys.

— Solistas Jonas Vaznelis yra pasirodęs grotelė Australijoje. Sydneyje jis dainuos gruodžio 20, Melbourne gruodžio 30, Adelaidėje sausio 3.

— Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos ryšininkas tarptautiniam reikalui lapkričio 27-30 dalyvavo Japonijoje, Hokkaido saloje esančiame Sapporo mieste, vykusiame tarptautiniam simpoziumui taikos ir teritoriniais klausimais. Ten jis atstovavo PLB ir JAV LB ir padarė pranešimą apie Lietuvos padėtį. Konferenciją ruošė įtakingų japonų komitetas, besirūpinąs atgavimu sovietų okupuotų Japonijos salų. Sovietų pavergtom Rytų Europos tautom taip pat atstovavo latvių ir ukrainiečių atstovai.

— Kun. Antanas Bakys, Kazlų Rūdos (Vilkaviškio vyskupijos) klebonas, sulaukęs 73 metų amžiaus, mirė lapkričio 13. Kunigu buvo įšventintas 1933. Vėlionis palaidotas Kazlų Rūdos bažnyčios šventoriuje. Tai jau šešioktas okupuotoj Lietuvoje šiemet miręs kunigas.

— Algimantas Gečys, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, nuo gruodžio 1 pasitraukė iš eity pasireigų. JAV LB krašto valdyba tom pareigom pakvietė Aušrą Zerr, dabartinę krašto valdybos vicepirmininkę politiniam reikalui. LB tarybos prezidiumas išsiuntinėjo tarybos nariam atsklausimą dėl naujos pirmininkės patvirtinimo.

— Lituanistinei katedrai lėšom surinkti sudaryta korporacija, kurios pirmininkas yra Vytautas Kamantas, izd. Povilas Kilius, nariai Saulius Čyvas, Vaclovas Kleiza, Kazys Laukaitis ir dr. Antanas Razma. Aukos siųsti adresu: Lithuanian World Community, PLB fondas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

— JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba, vertindama Darbininko nuopelnus mūsų tautos išlikimo ir nepriklausomybės siekimo pastangose, atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Kurpis, Toronto, Ont., D. Buračas, Baltimore, Md., P. Dulevičius, Forest Hills, N.Y. Vietoj mirusios O. Akstinienės, Lawrence, Mass., jos pranešė ratą perėmė duklė Anna Axlin. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 12 dol. Atnaujinant — višiem 15 dol. metams.

SUKAKTIS

(atkelta iš 3 psl.)

jiems metams nuo jos mirties Chicago arkivyskupas Samuel Stritch paskelbė maldą, ragindamas tikinčiuosius ją kalbėti prašant Dievą, kad Motina Marija būtų paskelbta palaimintąja. Amerikoj yra nemažai net ir nelietuvių, kurie kalba ne tik tą maldą, bet ir meldžiasi prašdami Motinos Marijos Kaupaitis užtarimo. Ne vienas yra net raštu pareiškęs, kad per tai yra patyręs ypatingos pagalbos. Kas pažino kitas jau mirusias seses ir kazimierietes, apie eilę jų atsiliepia, kad tai buvo šventos seselės.

Seselėms kazimierietėms, švenčiančioms savo kongregacijos 75 metų sukaktį, visa širdim linkim jų kongregacijai tokios pat gražios ateities, kokia yra 75 metų praeitis.

Ateitininkų kursai Putname Kolumbo dienos savaitgalį (kolumbkursiai). Iš k. I-oje eilėje — Asta Lukoševičiūtė, Audrė Lukoševičiūtė, Vaiva Ulėnaitė, Viktorija Garbauskaitė, ses. Margarita, L. Kulbienė; II-oje eilėje — Laura Šatinskaitė, Vita Rygelytė, Audrė Puškoraitė, Saulius Puškorius; III-oje eilėje — Rima Dzikaite, kun. Stasys Yla, Gailė Rastonytė, Regina Kulbytė, Daumantas Pakštys, Andrius Janušas, Tomas Šaulys, Andrius Knystautas, Daina Penkinaitė; IV-oje eilėje — Linas Knystautas, Danielius Mališka, Andrius Adams, Ritonė Ivaškaitė, Algis Penkiūnas, Laura Gudelytė, Ramunė Rygelytė, Linas Palubinskas. Nuotr. Henriko Šatinsko

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems klientams, draugams ir
pažįstamiems linki

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS and Loan Association

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Ill. 60455. Ph. 598-9400
4040 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632 — Phone 254-4470
5%
Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly
6%
2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki

Advokatas Jonas J. Grigalus

52 G Street, South Boston, Mass. — Tel. 268-4877

Džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų IRON CITY CLOCK HOSPITAL

Authorized dealers of Longines-Wittnauer and Bulova Watches
SIMON ALELIŪNAS

4200 Brownsville Rd. (on de Walt Ave.)
Phone 281-7399 Pittsburgh, Pa. 15227

SEASON'S GREETINGS

MODERN HOTEL, INC.

DINING ROOM & LOUNGE

118 West Pearl St., Nashua, N.H.
— Christmas Day will be closed —

SEASON'S GREETINGS. —

GREAT AMERICAN

FEDERAL
Savings and Loan Association
300 East Eight Avenue
HOMESTEAD, PENNSYLVANIA 15120

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

ir

COSMOS TRAVEL BUREAU, INC.

40 EAST 49TH STREET,
NEW YORK, N.Y. 10017

SVEIKINA VISUS SAVO KLIJENTUS
SU ŠVENTĖMIS IR
NAUJAIS METAIS
ir linki visiems viso geriausio

Merry Christmas and a Happy New Year
to all our members

Club Canadien, Inc.

40 Chestnut St., Nashua, N.H. 03060

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

FLORIDA
REAL ESTATE
Rezidencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angèle E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių
receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su
plastiniu apdangku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8
dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-
Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiję-
dami prenumeratos mokesį,
prisidėję aukomis už kalendorių,
įvairius patarnavimus ar šiaip
spaudą parėmę:

Po 15 dol. — M. Ramonas,
Brooklyn, N.Y., S. Plechavičius,
Dobbs Ferry, N.Y., G. Žilionis,
New York, N.Y., M. Ramonaitis,
Warrior Run, Pa.

Po 10 dol. — O. Paukštys,
Elizabeth, N.J., J. Bruožis, Wor-
cester, Mass., J. Botyrius, Rid-
gewood, N.Y., A. Ragauskas,
Brick Town, N.J., S. Modze-
liauskas, Ridgewood, N.Y., C.
Ramanauskas, Chicago, Ill., A.
Cergeles, Brooklyn, N.Y., A.
Grig, Jamaica, N.Y., V. Solomo-
nas, Ozon Park, N.Y., P. Uk-
nes, Brooklyn, N.Y.

Po 6 dol. — A. Česėkas, Det-
roit, Mich., I. Jasukaitis, Lin-
den, N.J.

KNYGOS DOVANOM

Dr. A. Rukšos — Kovos dėl
Lietuvos nepriklausomybės, 20
dol.

Dr. A. Budreckio — DLK Al-
girdas, 15 dol.

A. Šapokos — Lietuvos isto-
rija, 18 dol.

Lietuviai Sibire — albumo
formato leidinys, 20 dol.

Persiuntimui pridėdama po 1
dol.

Šios naujos lietuviškos kny-
gos, plokštelės, suvenyrai gau-
nama Darbininko admini-
stracijoje, 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y. 11207.

Po 5 dol. — B. Vyliadas,
Union, N.J., L. Vencius, Haver-
hill, Mass., J. Strijauskas, St. Pe-
tersburg, Fla., V. Plaušinis, Rid-
gewood, N.Y., K. Pralėika, Little
Falls, N.J., J. Radzevičius, Eli-
zabeth, N.J., S. Zebertavičius,
Parlin, N.J., V. Jakštas, New
York, N.Y., B. Veitas, Milton,
Mass., kun. V. Karalevičius,
Newark, N.J., A. Pocius, Wat-
chung, N.J., J. Gruodis, Monti-
cello, N.Y., V. Norkus, Great
Neck, N.Y., R. Masiulionis, Buf-
falo, N.Y., R. Gruodis, Mt. Airy,
Md., E. Senkus, Astoria, N.Y.,
A. Skurdenis, Brooklyn, N.Y., S.
Slizys, Ridgewood, N.Y., Urbe-
lis, Richmond Hill, N.Y., A. Sa-
vokaitis, No. Brunswick, N.J., M.
Vilkas, Richmond Hill, N.Y., J.
Aistas, Hamilton, Ont., K. Jurgė-
la, St. Petersburg Beach, Fla.

Po 3 dol. — kun. C. Batutis,
Darby, Pa., P. Zuyus, Maspeth,
N.Y., P. Yakaitis, Brooklyn, N.Y.

Po 2 dol. — S. Domeika, Fair-
field, Conn., B. Kulys, Woodha-
ven, N.Y., H. Bitėnas, Elizabeth,
N.J., J. Žaliaduonis, New York,
N.Y., A. Čepėnas, Worcester,
Mass., I. Stucius, Richmond
Hill, N.Y.

Po 1 dol. — E. Balčiūnas,
So. Boston, Mass., R. Valinskas,
Brooklyn, N.Y.

Visiem aukotojams nuoširdžiai
dėkoja Darbininko administra-
cija.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1982 METAIS

10 dienų kelionė: Vilnius (5 naktys), Leningradas,
Maskva. Išvykstama ketvirtadieniais iš New Yorko:
balandžio 8, gegužės 13 ir 27, birželio 17, liepos 14,
rugpjūčio 13, rugsėjo 2 ir 16, spalio 7.

15 dienų kelionė: Vilnius, Leningradas, Maskva ir Roma.
Išvykstama pirmadieniais iš New Yorko: gegužės 3, birže-
lio 28, rugpjūčio 30, rugsėjo 20.

15 dienų kelionė: Vilnius, Maskva, Leningradas ir Ryga.
Išvykstama šeštadieniais iš New Yorko: birželio 12, liepos
31, rugpjūčio 7.

Jonas Adomėnas, vadovas
ORBITAIR INTERNATIONAL LTD.
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Aras... toli nuo tėvynės. To-
ronto vyrų choras "Aras" dai-
nuoja 12 dainų, iš kurių Ten,
kur Nemunas banguoja ir Ta-
vęs nebemyliu solo dainuoja sol.
V. Verikaitis. Choro kitos dainos:
Kvietimas į Sūdūvą, Aras, Už
aukštų kalnų, Visos žmonos to-
kios pačios, Kur Nemunai jaunų
dienų, Tėve mūsų, Širdis dar
žydi, Leiskit į tėvynę ir Susky-
niau skynimą. Kaina 10 dol.

Nerija... Clevelando studen-
čių vokalinio vieneto dainos:
Prie gintaro jūros, Paskutinį sek-
madienį, Obelėlė ir upelis, Tan-
go notturno, Spaudos baliaus
valsas, Laukinė aguona, Kregž-
dutės, Gulio ryčio, Oi lekia, le-
kia gulbių pulkelis, Oi užkit,
gauskit, Pusk trimitą, Barcarolle
(iš Hofmanno pasakų), Tik-tak,
Alma Ilanera. Kaina 8 dol.

Taip pat gaunamos plokštelės:
Pavasaris, dvynukų Šalčių. Kaina
10 dol. Motulės dainos, "Sodau-
to" — Bostono lietuvių ansam-
blo dainos 6 dol. Užaugau Lie-
tuvoje, lietuviškų dainų rinkinys
8 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.
Šios ir kitos lietuviškos plokš-
telės, lietuviškos knygos ir suve-
nyrai gaunama Darbininko ad-
ministracijoje: 341 Highland
Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DERMATOLOGIST
J. BARAL, M.D.
245 E. 63 St., NYC
Tel. 355-2828
All Skin Diseases
and VD Treated,
Hair Transplants
Medicare Accepted

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes
prašant — gavimui mirtgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So.
Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko
rajo lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ
BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Praktiškas ir naudingas siuntinys 1 — 1981

3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m.
vyriškai arba moteriškai eilutei vilnonė medžiaga su jaudimu
"All wool made in England"; vyriški išelginiai marškiniai
arba bluskutė; vyriškas arba moteriškas nertinis; "Wrang-
ler" arba "Levi" jeans, denim arba rumbuoto velveto;
medžiaga dėl dviejų pukių suknelių arba 2 svarai vilno-
nių su mohair siūlu.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$320.00.

Į šį siuntinį dar galima dėdėti 8 svarus įvairių prekių:
medžiagos galima dėdėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio
paltui 3 jardus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kainos su
muitu):

Avikailiai, ilgi arba 3/4, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio
kailio pamušalas, kailio kalnierių, sveria 5 s. \$220.00
Geriausios rūšies avikailiai, tikro kailio 3/4, sveria 5 sv. 600.00
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, De-lux, sveria 6 sv. 100.00

Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, sveria 6 sv. 86.00
Jeans "Wrangler" arba "Levi", siuntinyje gali būti dvi, viena pora
sveria 2 sv., kaina už vienas 40.00
Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas 42.00

Vyriškas arba moteriškas megstinis, sveria 1 1/2 sv. 40.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė 12.00
Telescopio lietsargis, sveria 1/2 .... 13.00
Vyriški arba moteriški odiniai pusbačiai, sveria 1 1/2 sv. 50.00
Puiki medžiaga suknelėi 32.00
Angliška medžiaga eilutei 60.00
Angliška medžiaga eilutei 70.00
Angliška medžiaga eilutei 96.00
Aksomo medžiaga eilutei. 3 m., dvigubo pločio 80.00
Kalkulatorius TI — 33, Texas 57.00
Kalkulatorius TI — 51 — 111, profesionalinis 100.00
Stetoskopas, Littmann 62.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1/2 sv. arbatos — 4.00;
1/2 sv. nescafes — 6.00; 1 sv. pupelių kavos — 7.00; 1 sv. šokolado —
7.00; 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuoširda reikia pridėti persiuntimui \$42.00.
Pasiunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles.
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame
išsiorpinant Lietuvoje gyvenančiom žmonom pensijas, persiunčiame paliki-
mus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BRI 4HB,
ENGLAND, TEL. 01 460 2592

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios
mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7088
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn.: Hans and Fritz Dell
270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthause — 101 Central St.
Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201 785-0542

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas
taupomasias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam.

"ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai.

Paskolos — Namų pirkimo "mortgiciai" — Čeklių išeitimai — Pensijos čeklių
indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

AR MES TIK TIEK TEGALIME? Pastabos dėl gruodžio 1 demonstracijų

Lapkričio 29 Laisvės Žiburio radijas paskelbė, kad Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje gruodžio 1 ruošiamasi visuotiniam pusės valandos streikui ir kad, tam solidarizuodamas, Batunas kviečia mūsų visuomenę gruodžio 1, antradienį, 12 val. prie Jungtinių Tautų poros valandų demonstracijai.

Sumanymas, atrodo, pagrįstas gerais norais, nes juk tenai mūsų broliai streikuodami rizikuoja netekti darbo, būti įkalinti ar ištremti į darbo stovyklą, gal uždaryti į psichiatrinę ligoninę ir t.t.

O kaip mes jiems padedame?

Tą dieną, tai yra — gruodžio 1, dangus iš ryto apsiniaukęs, radijas pranešinėja, kad po pietų pradės lyti. Mes keli susi-

tarę užsivelkame lietpalčius, pasiimame skėčius, sėdame į traukinėlį ir nuvažiuojame prie Jungtinių Tautų.

Mūsų susirenka 40-50 entuziastų. Dauguma su savais pasigamintais plakatais, pora ir gana gerų plakatų turi, bet lietuviškos ir JAV vėliavos neturime nei vienas. Estai turi keletą savų ir porą JAV vėliavų. Prieš mus išsiskirstant dar atsirado pora lenkų su savo vėliava.

Ta diena buvo darbo diena, tad dirbančiuosius galima būtų pateisinti. Bet juk New Yorke yra gal pora šimtų vyrų ir moterų dar gana stiprių pensininkų. Vieni jų per dienas Forest Parke ar Jamaica's gatve vaikštinėja, kiti dėl nusususios žuvėlės važiuoja 50-60 mylių ir, už meš-

kerės įsikibę, per dieną laukia "laimikio". Kiti niekada nebailgia savo rezidencijų gražinti ar nenori nutraukti savo pamėgtų TV programų, ar bijosi prarasti už 50 centų valdžios duodamus "vargšams" pietus.

Dar yra kita rūšis, kurie galvoja, kad jeigu ne jų organizacija rengia, tai jie neis. Vienas kitas organizacijos valdybos narys ar veikėjas, užklaustas šio straipsnelio autorius, ar ateis į demonstraciją, ir paprašytas atsinešti vėliavą, atsakė, kad Batunas rengia, tai tegul jis pasirūpina vėliavom bei plakatais.

Kur buvo visos organizacijos, kurios galėjo nors po porą žmonių atsiųsti iš organizacijos su vėliavomis? Argi tai buvo neįmanoma?

Buvo ir TV reporterių iš 4 ir 5 stoties, bet, pamatę tokį skurdų vaizdą, jie greitai pasišalino. (Penkto kanalo reporteris padarė pasikalbėjimą, kuris vakare 10 val. žiniose buvo parodytas. Red.)

Tad pagalvokime visi, nuo generolo iki paprasto eilinio žmogelio, pastūmę savų ambicijų krepšį į kampą ir ranką prie širdies pridėję, argi mes jau tik tiek tegalime!?

V.V.

Alto ir Bendruomenės pasitarimas

Lapkričio 27 Alto Bostono skyriaus valdyba ir Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba turėjo pasitarimą dėl darnesnio abiejų organizacijų bendradarbiavimo. Kai kuriose lietuvių kolonijose, ypač rengiant Lietuvos nepriklausomybės minėjimus, įvyksta nesutarimų ir trinties.

Šiame pasitarime šios abi organizacijos sutarė nuoširdžiai dirbti ir bendradarbiauti. Tokie pasitarimai ir susitarimai ir kitose lietuvių kolonijose padėtų darnesniai darbu.

Kūčių kalėdinė vakaronė

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas rengia Kūčių kalėdinę vakaronę su lietuviškais Kūčių valgiais šį sekmadienį, gruodžio 13, Lietuvių Piliečių D-jos 3čio aukšto salėje. Pradžią 4 val. popiet. Bus ir gera programa, kurią atliks solistas Benediktas Povilavičius, jaunas pianistas Gregory Dausa, o solistui akomponuos komp. Jeronimas Kačinskas. Jau kelintą kartą iš eilės moterys rengia tokią vakaronę, ir susirinkę žmonės gražiai praleidžia laiką ir pasivaišina kūčių valgiais.

V.V.

A.A.

VACLOVUI STEPONAVIČIUI

mirus, liūdinčią dukrą Vidą su šeima, brolių Zigmą ir likusius artimuosius giliai užjaučiame.

Bronė ir Antanas Reventai

A.A.

JONUI ŠLEPEČIUI

mirus, skausmo valandoje žmoną Teodorą, dr. Aldoną Janačienę ir Birutę Venskuvienę su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Bronė ir Antanas Reventai

PADĖKA

Lapkričio 5 suėjo vieneri metai, kaip Viešpaties pašauktas, iš mūsų tarpo išsiskyrė

A.A.

MUZIKAS MYKOLAS CIBAS.

Šių metinių proga, dalyvaujant velionio artimiesiems, buvo pašventintas paminklas lapkričio 7 d. 9 v. ryte Visų Šventųjų kapinėse Great Necke, N.Y.

Po šventinimo apeigų visi dalyviai vyko į pranciškonų vienuolyno koplyčią Brooklyne, kur 10 val. buvo aukojamos koncelebracinės mišios su egzekvijomis už velionį.

Širdingai dėkoju Tėv. Petru Baniūnui už paminklo pašventinimą ir apeigas. Už paaukojimą šv. mišių Tėv. Petru Baniūnui ir kun. Antanui Kardui.

Už egzekvijų giedojimą — Antanui Dėdinui ir Vitaliui Žukauskui.

Visiems, kurie taip širdingai prisidėjo prie bendro giedojimo per šv. mišias.

Visiems, kurie atsilankė į šv. mišias, paaukojo savo maldas už amžinos atminties Mykolo sielą ir už užprašytas šv. mišias šių metinių proga.

Žodį tarusiems apie velionį ir pareikštas man gilią užuojautą: kun. Antanui Kardui, kapitonui Petru Jurgėlai, Antanui Dėdinui, Broni Spūdinei ir Vaclovui Butkiui.

Širdingai dėkoju Elenai Mickeliūnienei ir Živilai Jurlenei už mano svečių priėmimą ir gardžiai pagamintus patiekalus šių metinių proga.

Visada su giliu prisiminimu ir dėkingumu širdyje.

Liūdinti žmona Eufemija

Jau treji metai, kaip amžinybėn išėjo mano mylima sesuo A.A. BARBORA NORVILIENĖ.

Už jos vėlę šv. mišios bus aukojamos pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, Maine, gruodžio 26. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus velionę prisiminti maldose.

Sesuo Bronė, švogeris Juozas

A.A.

ALEKSUI ARLAUSKUI

mirus, jo žmoną Skaidritę, sūnų Edį, dukteris Birutę ir Lisi su šeima nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi buvę bendro likimo draugai:

E. ir R. Čepelevičiai
V. ir J. Dijokai
Z. ir St. Krasauskai
J. ir El. Mežinskai
S. ir H. Naujokai
J. ir El. Zubrickai
L. ir H. Zepai
I. ir N. Bučmiai

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.A.

BENEDIKTA MISLIAUSKIENĖ - BARUSEVIČIUTĖ

mirė 1978 gruodžio 23 d. 6 val. vak. Fitzgerald of Mercy ligoninėje, Darby, Pa. Palaidota gruodžio 28 Šv. Petro ir Povilo kapinėse, Springfield, Pa. Artinasi liūdesio trečiosios metinės kaip visagalis Viešpats Dievas velionę pasikvietė pas save ir atskyrė ją iš mūsų tarpo.

Už a.a. Benediktos sielą šv. mišios bus aukojamos 1981 gruodžio 27 Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, Philadelphia, Pa., 10:30 val. ryto, Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, Romoje, Klaipėdos katalikų bažnyčioje, Tėvų marijonų vienuolyne Chicagoje, 9 val. ryto — lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero vienuolyne Brooklyne, N.Y., St. Francis vienuolyne Loretto, Pa., 12 val. vidudienį Fitzgerald of Mercy ligoninės koplyčioje, Darby, Pa.

Skausmo prislėgtas vyras Henrikas ir artimieji

PADĖKA

Gilią ir nuoširdžią padėką reiškiame visiems, kurie, mirus IRENAI STANKŪNAITEI-SILVA, ją aplankę koplyčioje. Už atneštas gėles, užprašytas mišias, už pareikštas užuojautas asmeniškai, laiškais, spaudoje. Už šermeninėje pasakytas atsisveikinimo kalbas, kurias pravedė mokytojas Julius Vebliaitis.

Dėkojame New Jersey Lyric Operos kolektyvo nariams bei administracijai. Lietuviams muzikams, dainininkams, kurių buvo net iš Rochesterio, N.Y., velionės draugė Jūratė Litchfield-Vebliaitytė. Daug moraliai pastiprino mus paštu gautos užuojautos iš visų muzikos bei dainos meno puoselėtojų, esančių JAV.

Ypatingos padėkos verti Maestro Robert McDonald, Newarko katedros vargonininkas, ir jo choras, kuris savo profesionališką giedojimą Šv. Patriko bažnyčioje mišių metu visus jaudino. Mišias aukojo 8 kunigai, jų tarpe buvo ir Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčios klebonas kun. Petras Žemėlakis.

Nuoširdi padėka mūsų radijo vedėjams: dr. Jokūbui Stukui ir Romui Keziui už pranešimus ir Irenos darbuotės įvertinimą lietuvių muzikos garsuose. Visa tai mus guodė ir stiprino skausmo momentu.

Dėkojame visiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie laidotuvių, palengvinusiems šią liūdną išsiskyrimo valandą.

Giliam liūdesy likę

Dr. J. Silva (velionės vyras) ir Juozas, Kazys (Irenos brolis) Stankūnai

Minkų radijas

Pradedant 1982 sausio 3, Minkų vadovaujama radijo programa bus girdima sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto per tą pačią WLYN radijo stotį 1360 banga AM, o pradedant vasario 7, ši programa bus girdima nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet.

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje, vadovaujama Stepono J. ir Valentinės Minkų, savo 48 metų sukaktuves švęs So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos trečio aukšto salėje kovo 21, sekmadienį, 3:30 val. popiet.

Didinga ir džiugi šventė

Lapkričio 22 Kristaus Karaliaus šventėje Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo pažadėjęs dalyvauti Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Medeiros. Tačiau kardinolas, tik nesenai išėjęs iš ligoninės, pagal gydytojų patarimą, dalyvauti negalėjo. Tad mišias aukojo ir Aušros Vartų gintarinį paveikslą pašventino parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas, kuris yra arkivyskupo įgaliotinis — dekanas So. Bostonui, Dorchesterui ir Mattapan. Gražų pamokslą pasakė prel. Vytautas Balčiūnas iš Putnam, Conn. Mišiose taip pat dalyvavo kunigai: salezietis A. Sabaliauskas, Cambridge lietuvių parapijos kleb. S. Saulėnas ir Šv. Petro parapijos vikaras R. Volungevičius.

Po mišių procesijos kun. A. Kontautas nešė tą Marijos paveikslą, o paskui ėjo jaunieji skautai ir skautės, tautinių šokių šokėjai tautiniais drabužiais apsirengę, L.M.F. Bostono klubo narės su tautiniais drabužiais, vyčiai, sodalietės ir Stepono Dariaus posto legijonieriai. Kai kurios organizacijos ėjo su vėliavomis. Procesijos eiseną tvarkė seselės.

Po pamaldų klebonas pakvietė visus į parapijos salę vaišėms, kurias paruošė vyčiai, sodalietės ir kiti. Vaišėmis rūpinosi vikaras kun. Volungevičius, seselė Christina, Ivanauskienė, Morkūnas, White, Kruopas ir eilė kitų. Vyčiai šiomis vaišėmis paaukojo \$160.00. Parapijos salė prisirinko pilna.

Labai džiugu, kad šios šventės proga bažnyčia buvo pilna įvairaus amžiaus žmonių. Būtų labai miela, kad visais sekmadieniais taip visi susirinktume.

Latviai piketavo Vokietijos konsulatą

Laikraštis The Boston Globe sekmadieninėje laidojo lapkričio 22 rašą, kad Amerikos latviai pasirinkę piketuoti Vakarų Vokietijos konsulatą Bostone, nes Vakarų Vokietijoje buvo suimta 20 latvių disidentų. Apie 40 latvių, kurių gimtasis kraštas Latvija yra Sovietų Rusijos okupuotas, vaikščioję su plakatais prie Vokietijos konsulato. Aristids Lambers (vienas iš latvių vadovų Bostone) sakęs Globe reporteriui, kad vakar Vokietijoje buvęs suimtas latvių baptistų kunigas su visa šeima ir dar 11 kitų ir laikomi arešte. Jie esą suimti ryšium su Brežnevo vizitu Vokietijoje. O šiandien esanti Latvijos nepriklausomybės šventė.

Trys valstybės—Estija, Latvija ir Lietuva—rusų buvusio okupuotos II-jo pasaulinio karo metu, bet JAV tos okupacijos nepripažįstančios.

Demonstrantų laisvės gaisras buvęs ignoruojamas Vokietijos konsulato prie jų pastato, bet tuoj prisitačiusi policija ir gaisrininkai tą ugnį užgesinę. Tada grupė vyresnio amžiaus žmonių nuėję į New England Life Hall švęsti Latvijos nepriklausomybės šventės.

Straipsnį rašoma apie šios šventės minėjimą, apie Pabaltijo valstybių okupaciją ir kad tų kraštų žmonės dirbą už atgavimą laisvės ir vedą kovą už žmonių teises.

Gera būtų, kad ir kitomis panašiomis progomis tokie straipsniai atsirastų amerikiečių laikraščiuose ir parodytų sovietų darbus.

Radijo tarnybos tęstinumas

Lietuvių radijo tarnyba turi didelės reikšmės mūsų visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Tad labai svarbu, kad tos tarnybos tęstinumas būtų užtikrintas. Kol ji tebėra pavienių asmenų rankose, tokio užtikrinimo nėra. Tai patvirtina eilės lietuvių radijo programų Bostone ir apylinkėse išnykimas.

Bijodamas, kad toks likimas neišvengiamas, Laisvės Varpo, jo vedėjas Petras Viščinis dar 1976 vasario 1 pasiūlė LB-nės Bostono apygardos tuometinei valdybai, kad ji perimtų Laisvės Varpą ir rūpintųsi jo reikalų tvarkymu. Tas pasiūlymas buvo pakartotas praėjusiais metais, o šiais net du kartu. Iki šiol reikalas dar neišspręstas ir nežinia, kaip jis sprendžiamas, jei iš viso sprendžiamas.

Dabar Laisvės Varpas, pagal susitarimą su LB-nės krašto valdyba, veikia kaip savarankiškas LB-nės padalinys, o visą atsakomybę neša vedėjas Petras Viščinis. Jeigu jis su savo talkininkais sugeba išlaikyti Laisvės Varpą aukštame lygyje, kodėl to negalėtų padaryti bendrinės organizacijos, kaip LB-nės vietos padaliniai? Juk organizacijos ir yra tam, kad atliktų tai, ko pavieniai asmenys negali atlikti.

Lapkričio 22 programoje vedėjas P. Viščinis nurodė, kad jis ir toliau rūpinsis Laisvės Varpo programa iš WBET stoties, banga 1460, o su radijo stotimi WCAV sutartį turėtų pasirašyti LB-nės Bostono apygarda ar apylinkė. Tokiu atveju finansiniais reikalais rūpintųsi LB-nė, o programa Viščinis. Taip susitvarkius, Laisvės Varpas nenustotų skambėjus, kai dėl vieno ar kito priežasčių P. Viščinis negalėtų to darbo atlikti. Dabar L.V. turi apmokytų bendradarbių, bet nei vienas jų nesutinka imtis atsakomybės ir vadovybės.

Laisvės Varpas FM bangomis plačiai girdimas. Lapkričio 15 ir 22 buvo perduodamos L.V. bandymo pagrindu programos iš WCAV radijo stoties FM banga 98 iš Brocktono. Pagal gautus pranešimus, iš šios stoties labai gerai girdėjo Worcesteris, Bostonas, Cambridge, Somerville, net Burlington. Tad Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis siūlo, kad LB-nės Bostono apygarda ar apylinkė imtųsi programos finansinių reikalų tvarkymą iš šios stoties, o jis ir toliau paruoštų programas ir net apmokytų radijo tarnybai parinktus kandidatus. Tai rimtas pasiūlymas ir LB-nės padaliniai turėtų tuo susirūpinti.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 13, sekmadienį, 4 val. popiet tradicinė kalėdinė vakaronė — kūčios Lietuvių Piliečių klubo salėje. Ruošia Moterų Federacijos Bostono klubas.

Gruodžio 31 Lietuvių Piliečių D-jos salėje Naujų Metų sutikimais.

Baltų D-jos koncertas First and Second Church salėje Bostone vasario 14. Programą atlieka latviai.

Baltų D-jos koncertas, kuriame atliks programą lietuviai, įvyks balandžio 18 First and Second Church salėje Bostone.

Šv. Petro lietuvių parapijos banketas-reunion balandžio 18 Lantana restorane, Randolph. Laisvės Varpo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 25 Lietuvių Piliečių D-jos salėje, So. Bostone.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS, 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. (617) 586-7209.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. .... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Pranciškonų vienuolijos vadovybė praeitą savaitę posėdžiavo Brooklyno pranciškonų vienuolyne. Posėdy dalyvavo provincijolas Tėv. Paulius Baltakis, viceprovincijolas Tėv. Pranciškus Giedgaudas ir patarėjai: Tėv. Jurgis Gailiūšis, Tėv. Bernardinas Grauslys, Tėv. Augustinas Šimanavičius ir Tėv. Viktoras Gidžiūnas.

Moterų Vienybės prieškalėdinis susirinkimas bus gruodžio 15, antradienį, 7 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. Woodhaven. Visos narės kviečiamos su savo svečiais praleisti vakarą jaukioje kalėdinėje nuotakoje.

Kun. Ladas Budreckas, metus išgyvenęs Matulaičio namuose Putname, Conn., dabar persikėlė į Providence, R.I. Jo naujas adresas yra: Rev. Ladislaus A. Budreckas, St. John Vianney Residence, 493 Mt. Pleasant Ave., Providence, R.I. 02908. Tel. 401 272-1147.

Jonas Adomėnas per Orbitair, Inc., kelionių agentūrą organizuoja 8 dienų ekskursiją į Romą. Pramatomos dalyvauti vyks. P. Marcinkaus į kardinolus pakėlimo išklmėse. Išvykimo data bus paskelbta iš anksto.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth rengia tradicines kūčias gruodžio 20. 11 val. visi dalyvauja organizuotai V. Atsimainymo bažnyčioje mišiose. Po mišių trumpa kalėdinė programa ir vaišės parapijos salėje. Auka 6 dol. Dėl bilietų kreiptis į Helen Matulonis, telef. 212 326-3398.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Religinės Šalpos įstaiigos direktorius, vasario mėnesį vyks į Australiją, kur lietuvių kolonijose vadovaus gavėnės rekolekcijom ir rinks aukas religinei šalpai.

DLK Algirdas, istoriko dr. Algirdo Budreckio parašytas veikalas, išleistas Simo Kudirkos šaulių kuopos New Yorke, jau siuntinėjamas prenumerataram ir platintojam. Knygos kainą 15 dol. Reikia pridėti 1.50 dol. pašto išlaidom padengti. Platintojam duodama 20% nuolaida. Kuopa dar turi ir Elenos Juciūtės knygos "Pėdos mirties zonoje". Knygų reikalais kreiptis į kuopos sekretorių: K. Bačauską, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

Grazi kalėdinė dovana jauniui — Bridges prenumerata. Bridges, mėnesinis laikraštukas, anglų kalba lietuviškomis temomis, kurį laiką buvo sustojęs, bet paskutiniu metu vėl atgaivintas. Leidžiamas kas mėnesį. Dabar užsisakantiems naujiem skaitytojams bus siunčiami šių metų du numeriai ir visi numeriai 1982 metais tik už 5 dol. Darbininko skaitytojai kviečiami talkon. Užsakykite Bridges savo sūniui, dukrai ar pažįstamiem. Prenumeratą siųsti: Bridges, c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdinių sveikinimų kortelės tautiniais arba religiniais motyvais 3 už 1 dol. Persiuntimas 50 c. Daugiau užsakant pridedama 1 dol. Gaunama Darbininko adm., 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Naujiem skaitytojams Darbininkas nuo užsakymo dienos iki 1982 metų pabaigos tik 12 dol. Skaitytojai kviečiami užsakyti Darbininką neskaitantiem. Tuo prisidėsite ilgiau išlaikyti Darbininką. Graži dovana Kalėdom užsakyti Darbininką, kuris lankytų 13 mėnesių naujo skaitytojo šeimą. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Ketvirtą Advento savaitgalį, gruodžio 18, 19 ir 20, įvyks New Yorko - New Jersey ateitininkų dvasinis susitelkimas. Gruodžio 18 ir 19 vakarais konferencijos ir pamaldos — 7:30 val. vak. pranciškonų vienuolyno koplyčioje, Highland Blvd., Brooklyne, o pabaiga gruodžio 20, sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. mišių metu. Po mišių Kūčių puota parapijos salėje su parapičiais. Susitelkimui vadovaus Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Į susitelkimą kviečiami visi sendraugiai, studentai ir vyresnieji ateitininkai ir tikintieji.

Kalendorius 1982 metam, didelio formato su meniškėmis kūn. A. Kezio fotografijų reprodukcijomis, įskaitant persiuntimą, už 11 dol. gaunamas Darbininko administracijoje.

Gruodžio 17 sueina metai, kaip, Aukščiausiam pašaukus, iš gyvųjų tarpo išsiskyrė a.a. Stasys Lušys, mūsų mylimas vyras, tėvelis, uošvis ir senelis. Tą dieną mišios bus aukojamos 9 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gruodžio 19, šeštadienį, 11 val. ryto pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Prašom bičiulių ir artimuosius dalyvauti šv. mišiose ir kartu pasimelsti. — Šeima.

Bronė ir Antanas Reventai, a.a. pulk. Jonui Šlepečui mirus, vietoj gėlių prie kasto, aukoja 25 dol. Darbininkui palaikyti. Nuoširdus aciu.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai iš Leonia, N.J., šiuo metu atostogauja West Palm Beach, Fla., ir baigia įsirengti naujame savo condominium bute. Jau spėjo surasti lietuvių kaimynų, džiaugiasi geru oru ir aplinka. Ta pačia proga sveikina ir Darbininko redakciją. Ačiū.

Naujus Metus šiemet visi sutinkame Kultūros Židiny. Įėjimo auka nebrangi, o visi bus pavaisinti šaltais užkandžiais, šilta vakariene ir šaltu šampanu. Muzika ir šokių salė bus romantiška, primenanti Konrado kavinę Kaune. Jinai ir 3 Gintarai grupė visus linksmins senais ir naujais lietuviškais šlageriais, o jaunos padavėjos aptarnaus balius svečius. Naujų Metų sutikimą rengia Kultūros Židinio valdyba ir visą dieną skiria Židinio išlaikymui. Skubėkite užsisakyti stalus pas kelbime pamirštus asmenis. Daug kas ruošiasi eiti į Kultūros Židinio Naujų Metų balių, todėl nepavėluokite pranešti apie savo dalyvavimą.

New Yorko moksleiviai ateitininkai gruodžio 12, šeštadienį, praves laišų rašymo vėjų lietuviams sąžinės kaliniam. New Yorko visuomenė yra kviečiama žmogaus teisių dieną, kuri visame pasaulyje dedikuojama gruodžio 10, paminėti rašant kalėdinius sveikinimus įkalintiem broliam ir seserim. Laiškų rašymo akcija vyks 1:30-3:30 val. popiet moksleivių ateitininkų susirinkimo metu, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos patalpose. Norintieji dalyvauti bus aprūpinti kortelėmis bei adresais. Laiškai bus siunčiami registruotu paštu, kuris pareikalaus didesnių išlaidų. Todėl visuomenės nuoširdi parama tam reikalui bus labai įvertinama.

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Pamokų nebus Kalėdų švenčių metu — gruodžio 26 ir sausio 2. **Kalėdų eglutė** bus sausio 10, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židiny. Atsilankys Kalėdų senelis ir vaikus apdovanos įvairiomis dovanomis. Mokiniai atliks šventišką programą. Veiks užkandinė. Tėvų komitetas kviečia visus atsilankyti ir pabendrauti su jaunimu.

Parduodami lietuviški tautiniai drabužiai, parvežti iš Lietuvos. Dydis 12-14. Taip pat gaunami marškiniai (T-shirts su užrašu Lithuanian Power, small, medium, large, X-large, po 5 dol.). Persiuntimas 1 dol. Gaunama Darbininke.

Išnuomojamas kambarys Woodhaven, N.Y., moteriai ar vyriui. Tel. 847-7306.

Šv. Pranciškaus 800 metų gimimo sukaktis bus iškilmingai paminėta lietuvių pranciškonų ateinančiais metais. Spalio 3 bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gi iškilmingas minėjimo koncertas bus lapkričio 14 Kultūros Židinio salėje. Šiam koncertui kompozitorius Jeronimas Kačinskas parašys oratorinio pobūdžio naują kūrinį — šv. Pranciškaus Saulės giesmę, kurią į lietuvių kalbą išvertė poetas Stasys Santvaras. Muzika rašoma lietuviškam vertimui. Šį naują kūrinį atliks Barkley muzikos kolegija. Kūrinio nesusėja parengti spalio mėnesio pradžiai, kada yra šv. Pranciškaus šventė. Konservatorijos choras kūrinį atliks lietuviškai. Bus įjungti ir solistai. Viena iš solisčių bus ir Gina Čapkauskienė.

Marija Jasėnienė, Darbininko skaitytoja iš Jackson Hts., N.Y., redakcijai atsiuntė įdomių iškarpių iš laikraščio "Speak up". Apie tas iškarpas bus parašyta vėliau.

Penktadienio priešpiečių darbuotojų vakarienėje gruodžio 5 dalyvavo per 80 svečių. Dalyvavo darbuotojų ir iš ketvirtadienio popiečių. Buvo padaryti veiklos apyskaitiniai pranešimai, pavakarieniauta, paskui darbuotojams buvo bingo žaidimai su įvairiomis dovanomis. Dalyvavo ir pranciškonų provincijolas Tėv. P. Baltakis, OFM, iš Kennebunkporto, Maine.

Laisvės Žiburys savo artimiesiems talkininkam bei bendradarbiams gruodžio 6 Kultūros Židinio mažojoje salėje surengė vaišes. Dalyvavo apie 40 svečių. Susirinkusius pasveikino radijo valandėlės vedėjas Romas Kezys, klausytojų ir bendradarbių vardu pasveikino P. Jurkus, o aktorius Vitalis Zukauskas atliko trumpą humoristinę programą. Vaišės prasidėjo 1 val. popiet ir baigėsi 5 v. popiet.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno metinis koncertas New Yorke bus sausio 9, šeštadienį, 5:30 v.v. Carnegie Recital salėje, Manhattane. Tokius koncertus jis rengia metai iš metų. Pagrečiui ta pati programa pakartojama ir Bostone. Sausio 10, sekmadienį, jo koncertas bus First ir Second bažnyčios salėje Bostone. Jam pianinu akomponuoja sūnus Vytenis Vasyliūnas. Į kiekvieną koncertą jis įtraukia ir lietuvių kompozitorių. Sausio mėnesio koncertui jis yra parinkęs tokią programą: Bacho, Bavičci, Beethoveno kūrinii ir lietuvių kompozitoriaus Vytauto Jančio kūrinį. Iz. Vasyliūnas su dideliu uolumu puoselėja lietuvišką kamerinę muziką, nuolat prašo ir lietuvių kompozitorių parašyti veikalų smuikui. Taip pat jis stengiasi kamerinę muziką įrašyti į plokšteles. Dabar jo pastangomis suplanuotas naujas lietuvių kamerinės muzikos plokštelių albumas.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga per spaudą sveikindami artimuosius, nepamirškite bent mažą dalį aukos paskirti ir Kultūros Židinio išlaikymui. Čekius rašyti Lithuanian Cultural Foundation vardu ir siųsti 355 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, arba LK Fondo finansų sekretorei J. Pumputienei, 86-32 78th Street, Woodhaven, N.Y. 11421. Visi aukotojai, reikalui esant, galės gauti nuo mokesčių atleidimo pažymėjimą ir visų pavarės bus paskelbtos Darbininke.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

MONEY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Antanas ir Aleksandra Masioniai iš Fair Lawn, N.J., linki visiems savo draugams ir pažįstamiems linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų ir ta proga skiria Religinei Šalpai 25 dol., Kultūros Židiniui 25 dol. ir Darbininkui 15 dol.

Jurgio Klimo šeima sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj asmeninių sveikinimų aukoja spaudai paremti 25 dol.

Stasė ir Jurgis Gimbutai iš Arlington, Mass., vieton šventinių atvirukų skiria 15 dol. Darbininko spaudai.

Marija ir Vaclovas Butkiai nuoširdžiai sveikina savo draugus ir bičiulius Šv. Kalėdų proga ir linki gerų 1982 Naujų Metų. Vietoj sveikinimo atvirukų skiria auką Darbininkui.

P.S. Leveckų šeima, Edison, N.J., sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Atvirukų vieton skiria auką Darbininkui.

Kazimieras ir Ona Miklai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj sveikinimo atvirukų skiria auką Darbininkui.

NEW YORKO SKAUTŲ KŪČIOS

Tradicinės skautų Kūčios New Yorke įvyks gruodžio 19, šeštadienį, 6 val. vak., Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Kūčių maistu rūpinasi N.Y. vyr. skaučių židinio "Vilija" sesės. Kūčių vakarui pritaikytą programą atliks Neringos ir Taurito tuntų sesės ir broliai.

Kūčiose prašomi dalyvauti visi abiejų tuntų nariai (uniformuoti). Taip pat kviečiami skaučių-tų tėvai ir artimieji.

Pakilus maisto kainom, šiemet, kaip ir kitais metais, židiniets prašo visus prisidėti pinigine auka: uniformuotiems skautams — po \$1.50, tėvams ir giminiams — po \$5.00.

Apie dalyvavimą pranešti iki gruodžio 15, prisijunčiant mokesčių: Giedrei Kulpienei, 84-01 101st Street, Richmond Hill, NY 11418. Tel. (212) 846-1056.

Liudas Špokas sveikina draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais 1982 metais. Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų. Pridedama 25 dol. auką spaudai stiprinti.

Zigmas Bacevičius sveikina draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 1982 metais. Jėzaus ramybė ir sėkmė telydi Jus per ateinančius metus. Šia proga skiria 20 dol. auką Darbininkui.

Erna ir Albinas Žviniai, Medford, Long Island, N.Y., sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais.

Vladas Kalytis sveikina pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Skiria auką Darbininkui.

Danutė ir Kazys Krivickai, Clarks Summit, Pa., sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki sveikatos ir laimės Naujuose Metuose.

Lilė ir Vytautas Milukai sveikina visus savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir jiems linki laimingų Naujų Metų.

Jonas K. Karys su žmona sveikina savo bičiulius ir pažįstamus tautiečius šių Žiemos Švenčių proga, širdingai linkėdami visiem Malonių Kalėdų ir ko laimingiausių Naujųjų Metų. Užuot siuntinėję trafaretines korteles, jiedu paukojo mūsų spaudai išseivijoje paremti 100 dolerių.

Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., sveikina savo bičiulius, draugus ir visus mūsų tautinės spaudos darbuotojus bei lietuviško žodžio puoselėtojus Šv. Kalėdų proga ir Darbininkui skiria auką.

Živilė, Algis ir Tomas Ratai sveikina artimuosius ir draugus su Šv. Kalėdomis ir linki daug sveikatos, džiaugsmo ir ramybės Naujuose Metuose.

Petras ir Loreta Vainiai, Eugėja Vainienė ir Jonas Vainius sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1982 metais. Linkime visiem taikos, meilės ir ramybės.

Edvardas ir Sofija Skobeikiai sveikina visus savo pažįstamus ir bičiulius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. 25 dol. auką Darbininkui.

Stefa, Jonas Mikulskiai ir Danutė sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir linki visiems Dievo palaimos Naujuose Metuose.

Aldona ir Vainutis Zikarai, sūnus Šarūnas, duktė Eglė sveikina su Šv. Kalėdomis gimines, draugus ir pažįstamus ir linki jiems laimingų, sveikų N. Metų.

KULTŪROS ŽIDINIO VALDYBA KVIEČIA VISUS !

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

ketvirtadienį, gruodžio 31 d., 9 val. vak. Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd, Brooklyn, N.Y.

Šokiams gros ir programą atliks estradinis vienetas
JINAI IR TRYS GINTARAI
su orkestro palyda

Svečiai bus vaišinami šaltais užkandžiais. Bus ir karšti patiekalai, ir šampanas.

Įėjimo auka — 15 dol.; studentams ir moksleiviams 10 dol. (įskaitant vaišes ir šampaną)

STALUS IR PEVIENES VIETAS PRAŠOME REZERVUOTI:

NEW YORKE: MALVINA KLIVEČKIENĖ 296-0406

GENĖ KUDIRKIENĖ 235-0724

JADVYGA VYTUVIENĖ 846-2980

NEW JERSEY:

VITA MATUSAITIENĖ (201) 994-1229

LONG ISLAND:

LILĖ MILUKIENĖ (516) 681-6172

Asmenys, nesudarą pilno stalo, registruojasi pas J. Vytuvienę

VISUS KVIEČIA IR VISŲ LAUKIA

Visus kviečia ir visų laukia
KULTŪROS ŽIDINIO VALDYBA